

**Letno
poročilo
2000**

L e t n o p o r o č i l o 2 0 0 0

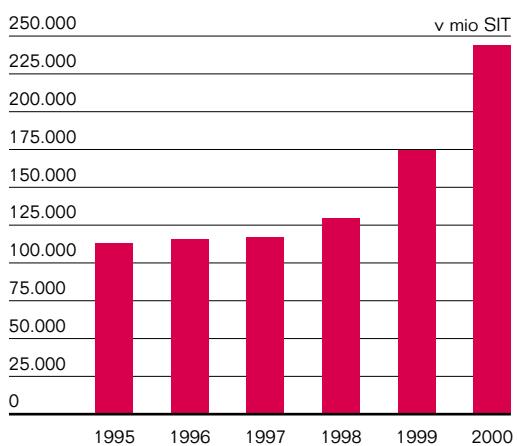

Mercator je slovensko nacionalno trgovsko podjetje, ki je v letu 2000 prestopilo slovenske meje in razširilo svoje poslovanje tudi na Hrvaško ter Bosno in Hercegovino. Zaznamujeta ga poslovna odličnost in uspeh, ki ju je Mercator dosegel skozi nenehen razvoj in rast. Pogled v prihodnost ter osvajanje novih trgov na vseh področjih delovanja je bila v letu 2000 glavna značilnost Mercatorjevega poslovanja. ¶ Mercatorjevo najbolj prepoznano poslovno področje je trgovina, ki v človeški interakciji povzema bistvo Mercatorjevega poslovanja v celoti. Mercator namreč kljub svoji velikosti v svojem bistvu ostaja trgovina in kot tak ohranja pomen izmenjave blaga in storitev na takšnem ali drugačnem trgu. ¶ Najbolj osnovna oblika trga, kot prostora izmenjave dobrin in kultur, je tržnica. V živahni izmenjavi dobrin in človeških mnenj ter nenehno prilagodljivi trgovski izmenjavi stojijo temelji današnjih uspešnih podjetij, mest in držav. ¶ Poleg izmenjave dobrin, blaga ali storitev igra trg, kot prostor, pomembno vlogo v socialnem življenju ljudi od že oddaljene preteklosti pa do danes. Na trgu se ljudje spoznavajo in srečujejo. Tu se že od nekdaj dogajajo dogodki, ki zaznamujejo celotno skupnost. ¶ Dandanes se je trg razvil v svojo najbolj abstraktno podobo, v prostor, kjer se izmenjujejo ekonomske dobrine v obliki vrednostnih papirjev glede na ponudbo in povpraševanje. Tudi borza kot specifičen trg izmenjave dobrin je za Mercator postala prostor uspeha. ¶ Trg tako skozi prostor in čas zavzema različne podobe, v vsaki od njih pa ohranja temeljne značilnosti. Le kdor razume, da je vsako dejanje trgovanja, upravljanja in poslovanja razvito iz najbolj temeljne oblike človeške interakcije na trgu, bo tudi v podjetju mednarodnih razsežnosti prepoznal in spoštoval posameznika in njegovo poslanstvo. ¶ Letošnje letno poročilo pripoveduje zgodbo o razvoju trga in trgovanja skozi prostor in čas. To je hkrati tudi zgodba o Mercatorju, ki je v letu 2000 prestupil meje prostora in časa ter se razvil v svojo najsodobnejšo obliko. Kot je trg postal hipermarket, ki dandanes v marsikaterem pogledu prevzema vlogo vaškega trga in tržnice, se je Mercator razvil v uspešno mednarodno podjetje, ki skozi kakovost storitve in ponudbe že danes uresničuje svojo vizijo prihodnosti.

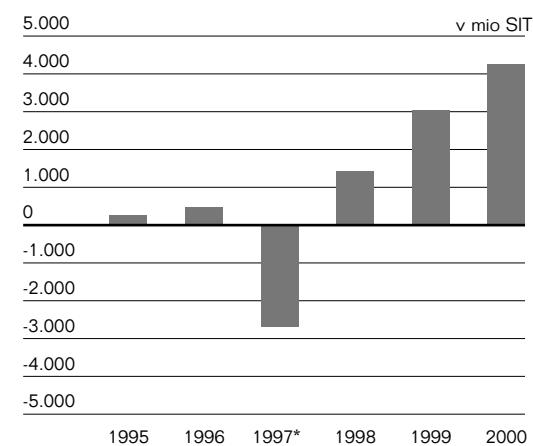
Ključni podatki

v letu	Poslovni sistem Mercator, d.d.			Skupina Mercator		
	2000	1999	1998	2000	1999	1998
Čisti prihodki iz prodaje (v tisočih SIT)	96.450.055	77.314.429	66.496.079	240.040.002	175.078.276	128.436.900
Čisti dobiček (v tisočih SIT)	4.169.328	2.954.253	1.346.630	4.174.074	3.047.788	1.481.054
Akumulacija (v tisočih SIT)	5.361.340	4.534.585	3.156.315	12.393.128	11.157.544	6.619.298
Naložbe v osnovna sredstva (v tisočih SIT)	5.935.336	5.672.746	3.642.267	26.886.615	15.873.124	8.643.822
Naložbe v dolgoročne finančne naložbe (v tisočih SIT)	2.914.424	7.208.456	7.605.691	5.844.604	14.132.286	9.766.471
Čista dobičkonosnost kapitala (v odstotkih)	6,7	5,4	2,8	6,2	5,2	2,9
Čisti dobiček na delnico (v SIT)	1.300	921	420	-	-	-
Tržni delež (v odstotkih)	-	-	-	36,8	29,9	20,1
na dan	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Knjigovodska vrednost delnice (v SIT)	20.903	18.013	15.756	-	-	-
Tržna cena delnice (v SIT)	14.878	13.531	7.299	-	-	-
Število zaposlenih	3.511	3.345	3.152	13.208	11.021	8.375
Število družb v skupini	-	-	-	25	28	19

Gibanje čistih prihodkov iz prodaje Skupine Mercator v letih 1995-2000

Gibanje čistega dobička Skupine Mercator v letih 1995-2000

* Primerljivi podatki brez učinka prevrednotenja osnovnih sredstev

Kazalo

Pismo delničarjem	9
Poročilo nadzornega sveta	11
1 Splošni podatki	14
1.1 Dejavnost družbe	14
1.2 Sestava Skupine Mercator	15
1.3 Lastniška struktura družbe	19
1.4 Gibanje tržne cene delnice	20
2 Poslovno poročilo	21
2.1 Pomembnejši podatki o poslovanju Skupine Mercator	22
2.2 Tržni položaj	23
2.2.1 Trženske aktivnosti	23
2.2.2 Sodelovanje z dobavitelji	27
2.3 Prodaja in poslovni rezultati po dejavnostih	28
2.3.1 Čisti prihodki iz prodaje po dejavnostih	28
2.3.2 Poslovni izidi po dejavnostih	32
2.4 Poslovanje trgovskih družb Skupine Mercator	33
2.5 Poslovanje netrgovskih družb Skupine Mercator	33
2.6 Naložbe	34
2.6.1 Naložbe v osnovna sredstva	34
2.6.2 Dolgoročne finančne naložbe	35
2.6.3 Financiranje naložb	35
2.7 Zaposleni	37
2.8 Kakovost	42
2.9 Informatika	43
2.10 Mercator in okolje	44
2.11 Ocena in upravljanje s tveganji	45
2.11.1 Ocena poslovnih tveganj	45
2.11.2 Ocena finančnih tveganj	46
2.11.3 Politika upravljanja s tveganji	47
2.12 Strateške usmeritve in možnosti bodočega razvoja	48
3 Računovodska poročilo	50
3.1 Temeljne računovodske usmeritve	51
3.2 Računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.	53
3.2.1 Revidirani računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.	54
3.2.2 Pojasnila k revidiranim računovodskim izkazom družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.	57
3.2.3 Mnenje pooblaščenega revizorja	71
3.2.4 Predlog razporeditve čistega dobička poslovnega leta	72
3.3 Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator	73
3.3.1 Revidirani konsolidirani računovodski izkazi	73
3.3.2 Pojasnila k revidiranim konsolidiranim računovodskim izkazom	76
3.3.3 Mnenje pooblaščenega revizorja	82

Marjan Sedej (član uprave), Jadranka Dakič (članica uprave),
Zoran Janković (predsednik uprave), Aleš Čerin (član uprave)

Pismo delničarjem

Spoštovane delničarke, spoštovani delničarji!

V letu 2000 sta družba Poslovni sistem Mercator, d.d. in Skupina Mercator ponovno poslovali uspešno in presegli načrtovane poslovne rezultate. Dobri poslovni rezultati potrjujejo pravilnost strateških usmeritev Skupine Mercator, ki se je v zadnjih letih preoblikovala v eno največjih in najuspešnejših gospodarskih družb v Sloveniji.

Leto 2000 je bilo v številnih pogledih prelomno. V tem letu je Mercator z otvoritvijo Mercator centra v Pulju in Mercator centra v Sarajevu "prestopil meje" in začel z internacionalizacijo poslovnih aktivnosti, ki se bodo v skladu z možnostmi postopoma nadaljevale tudi na drugih, zanimivih trgih bivše Jugoslavije. Ob številnih konkurenčnih prednostih Mercatorja ti trgi pomenijo veliko strateško priložnost za dolgoročno rast in razvoj Skupine Mercator.

Razvojne aktivnosti, usmerjene k zadovoljnemu potrošniku, so se nadaljevale tudi na domačem trgu. Nove Mercator centri v Brežicah, Ravnah in Slovenj Gradcu ter drugi maloprodajni objekti so skupaj s številnimi trženjskimi akcijami povečali kakovost in cenovno konkurenčnost Mercatorjeve ponudbe. Pravilnost usmeritev v stalno povečevanje kakovosti naših storitev na eni strani potrjuje visoka rast prihodkov iz prodaje, na drugi strani pa visoka stopnja zvestobe in zadovoljstva potrošnikov, ki jo redno merimo s tržnimi raziskavami. Z obsežnim naložbenim načrtom, kapitalskim povezovanjem ter uspešnimi trženjskimi aktivnostmi je Mercator ob koncu leta na domačem trgu pridobil 36,8% tržni delež, kar ga postavlja na prvo mesto v dejavnosti trgovine z živilimi.

V letu 2000 se je v pretežni meri končalo tudi kapitalsko povezovanje. S pridobitvijo večinskega vpliva v sedmih novih trgovskih družbah ter pripojitvijo desetih družb regijskim trgovskim družbam Skupine Mercator se je notranje preoblikovanje trgovskega dela skupine v veliki meri zaključilo.

Pridobitev certifikata kakovosti ISO 9001, ki ga je v letu 2000, kot prva velika družba v dejavnosti trgovine na drobno, pridobila družba Poslovni sistem Mercator, d.d., je potrditev poenotenja poslovnih procesov v družbi in korak k poslovni odličnosti. Postopki za pridobitev enakega certifikata potekajo tudi v ostalih trgovskih družbah skupine.

Partnerstvo je bilo tudi v letu 2000 podlaga za poslovne odnose s slovenskimi proizvajalci. Njihovi izdelki predstavljajo več kot tri četrtine vsega prodanega blaga v Mercatorju. Usklajeno načrtovanje razvojnih in trženjskih aktivnosti sta predpogoj za dolgoročno povečevanje kakovosti slovenske ponudbe ter rast konkurenčnosti tako na domačem kot tudi tujih trgih.

Mercator se zaveda pomembnosti prispevka vseh zaposlenih, ki soustvarjajo Mercatorjeve poslovne dosegke in odločilno sooblikujejo zadovoljstvo Mercatorjevih potrošnikov. Obsežno in ciljno izobraževanje, utrjevanje korporacijske in komunikacijske kulture ter zagotavljanje socialne varnosti so tudi v letu 2000 prispevali k zadovoljstvu in zvestobi zaposlenih v vseh Mercatorjevih družbah, doma in v tujini.

Skupina lahko uspešno izvaja razvojni naložbeni načrt zaradi visoke stopnje finančne moči ter obsežnih notranjih virov financiranja. Premišljene strateške finančne odločitve so tudi v letu 2000 vodile do odličnega premoženjskega stanja, ki s konzervativno kapitalsko sestavo, visoko stopnjo kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti ter zmerno izpostavljenostjo poslovnim in finančnim tveganjem zagotavlja varnost in donosnost naložb vseh investitorjev.

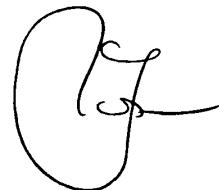
Tudi v letu 2000 je nadzorni svet družbe temeljito in profesionalno opravljal svojo funkcijo ter prispeval k uspešnemu poslovanju družbe. Ob koncu mandata se vsem članom v imenu uprave in zaposlenih iskreno zahvaljujem za sodelovanje pri ustvarjanju Mercatorjeve zgodovine.

Uspešno poslovanje leta 2000 je splet vseh navedenih aktivnosti, predvsem pa predanega dela vseh, ki kakorkoli sodelujejo pri ustvarjanju Mercatorjevih dosežkov. Ti dosežki so bili že drugo leto zapored nagrajeni s prestižnim priznanjem časnika Finance "Najboljša družba na Ljubljanski borzi v letu 2000".

Dobri poslovni rezultati v preteklosti nas zavezujejo k dobremu poslovanju tudi v prihodnosti. Prepričan sem, da bomo s pravimi strateškimi usmeritvami, usklajenim in učinkovitim delovanjem celotne Skupine Mercator ter s spodbujanjem pozitivnega razmišljanja za poslenih tudi v prihodnjih letih izpolnili vaša pričakovanja in upravičili vaše zaupanje!

V Ljubljani, dne 10. 5. 2001

Zoran Janković
predsednik Uprave

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'ZJ' followed by a stylized surname.

Poročilo nadzornega sveta

V poslovnem poročilu za leto 1999 smo zapisali, da je navkljub izrednim rezultatom, ki jih je v zadnjih letih dosegla pri poslovanju tako družba sama, kot tudi celotna Skupina Mercator, potrebno ostati realen in trezen. Doseženi rezultati so bili namreč tako dobri, da bi morda kdo že podvomil o njihovi dolgoročni realnosti, še zlasti če upoštevamo, da se družba ne ukvarja z nobeno od dejavnosti tako opevane nove ekonomije, ampak v pretežni meri s klasično živilsko in ostalo trgovino.

Kar zadeva leto 2000, lahko ugotovimo, da zunanji pogoji poslovanja niso bili nič posebnega, čeprav je potrebno pošteno ugotoviti, da je obdobje dokaj visokih stopenj gospodarske rasti v Sloveniji, trgovini na splošno naklonjeno. Kar pa zadeva rezultate poslovanja, z zadovoljstvom ugotavljam, da so bili doseženi rezultati ob koncu leta zopet dokaj nad načrtovanimi in s tem več kot dobrimi. Dosežene stopnje rasti čistih prihodkov iz prodaje, čistega dobička, čiste dobičkonoštosti kapitala in čistega dobička na delnico kažejo, ne samo na močno povečanje obsega poslovanja, ampak tudi na pomemben napredok v kakovosti oziroma uspešnosti poslovanja.

Z učinkovitim nadaljevanjem uresničevanja strategije srednjoročnega razvoja, ki jo je sprejel nadzorni svet, je uprava dve leti prej, kot je bilo načrtovano, uresničila cilje glede doseženega čistega prihodka in dobička ter dobičkonoštosti kapitala in daleč presegla cilj o želenem tržnem deležu v Sloveniji.

Ker je Poslovni sistem Mercator, d.d. skupaj z odvisnimi družbami v letu 2000 bolj ali manj dosegel meje smiselne velikosti tržnega deleža v Sloveniji, je leto 2000 pomembno, če ne že prelomno s povsem drugega vidika. Dejstvo je, da je bilo leto 2000 prvo pomembnejše leto v internacionalizaciji poslovanja družbe. Z odpiranjem prodajnih centrov v Pulju in Sarajevu ter z načrtovanim odpiranjem centrov v Zagrebu in Beogradu Poslovni sistem Mercator, d.d. postaja ne samo vodilna trgovska in gospodarska druž-

ba v Sloveniji, ampak tudi eno dominantnih trgovskih podjetij na področju balkanskih držav. Začetni uspehi v letu 2000 so osupljivi in ni razlogov, da ne bi tudi v bodoče verjeli v dober razvoj in velike izzive na teh trgih. Seveda pa vedno z dokajnjo mero previdnost glede na rizičnost teh trgov in le delno zavarovanje tovrstnih naložb družbe.

Leto 2000 je prelomno tudi za delničarje družbe. Ti ste bili v zadnjih letih zelo zadovoljni zaradi ustvarjenih kapitalskih dobičkov. V preteklem letu je bila dosežena skoraj 10-odstotna rast delnice v kotaciji rednih delnic Ljubljanske borze ter več kot 16-odstotna rast njene knjigovodske vrednosti, ni pa bilo delitve ustvarjenega dobička delničarjem. Iz ustvarjenega čistega dobička za leto 2000 bo družba prvič do sedaj delila tudi dividende delničarjem. Tovrstno usmeritev je nadzorni svet sicer sprejel že ob sprejemanju poročila o poslovanju za leto 1999, vendar takrat družba še ni imela izdelane in sprejete politike dividend. Le-to je nadzorni svet na predlog uprave sprejel na svoji zadnji seji pred letno skupščino delničarjev.

Delo nadzornega sveta je tudi v letu 2000 potekalo v skladu z njegovimi pristojnostmi in odgovornostmi. Člani so tvorno in odgovorno sodelovali pri sprejemanju in nadzoru uresničevanja poslovnega načrta. Nadzorni svet je redno obravnaval tudi ostalo problematiko iz njegove pristojnosti. Obravnaval in sprejel je tudi letno poročilo o poslovanju družbe ter poročilo pooblaščenega revizorja. Ker se v tekočem letu končuje mandat sedanjemu nadzornemu svetu, lahko ob zaključku ugotovim, da je uspešno opravil svojo naloge in pomembno prispeval k več kot uspešnemu poslovanju družbe v času svojega mandata. Seveda pa je, kot vedno, ostalo tudi nekaj nerazrešenih vprašanj, s katerimi se bo moral soočiti in jih razreševati nadzorni svet v naslednjem mandatu. Med temi je zlasti potrebno izpostaviti področje nadaljnjega zniževanja stroškov poslovanja, izboljšanja produktivnosti dela ter donosnosti kapitala. Zaradi vse večje internacionalizacije poslovanja se družba ne more več primerjati

samo z domačo konkurenco, temveč predvsem s tujo. Družba se bo slej ko prej tudi dokončno soočila z dejstvom, da bodo domača konkurenca predvsem tuja trgovska podjetja. Pridobljeni tržni položaj omogoča družbi potrebno samozavest, naloga vodstva družbe pa je, da ta položaj še utrdi in dokončno konsolidira.

V Ljubljani, dne 10. 5. 2001

mag. Stanislav Valant
predsednik nadzornega sveta

Ključni dosežki v letu 2000

Priznanje za najboljšo družbo
na borzi v letu 2000

Skupina Mercator je v letu 2000 izvajala poslovne aktivnosti v skladu z začrtanimi strateškimi usmeritvami in uresničila naslednje ključne cilje:

¶ *S prevzemom družbe Emona Merkur, d.d. in pridobitvijo večinskih lastniških deležev družb Posavje, d.d., Dolenjka, d.d., Povrtnina, d.d., TP Rožca, d.d., Potrošnik, d.d. ter Mercator Tržni centar Sarajevo, d.o.o. je Skupina Mercator uspešno zaključila procese kapitalskega povezovanja.*

¶ *S pripojitvami 10 novih družb regijskim trgovskim družbam je Skupina Mercator zaključila preoblikovanje trgovskega dela skupine, s ciljem povečanja poslovne učinkovitosti.*

¶ *Z otvoritvijo Mercator centrov v Brežicah, Slovenj Gradcu in Ravneh ter razširitevijo Mercator centra v Mariboru je skupina uspešno nadaljevala razvoj maloprodajne mreže na domačem trgu v skladu s srednjeročnim naložbenim načrtom ter ciljem povečanja kakovosti ponudbe za potrošnike.*

¶ *Z otvoritvijo Mercator centrov v Pulju in Sarajevu je Skupina Mercator začela z internacionalizacijo svojih poslovnih aktivnosti na hrvaškem in bosansko - hercegovskem trgu.*

¶ *Z vpeljevanjem projekta "Slovenska košarica", nadaljevanjem projektov trgovske znamke, trajno nizkih cen in bonitetnega sistema Mercator Pika je Mercator povečal zvestobo svojih kupcev in kakovost svojih storitev.*

¶ *Skupina Mercator je pridobila 36,8% tržni delež na domačem trgu, glede na leto 1999 pa je konsolidirane čiste pribodke iz prodaje povečala za več kot 37,1%.*

¶ *S pridobitvijo sindiciranega posojila tujih bank je Skupina Mercator vstopila na mednarodne finančne trge in si zagotovila ugodne finančne vire za izvajanje strateškega naložbenega načrta.*

¶ *Z obsežnim, ciljnim izobraževanjem je Skupina Mercator izboljšala strokovno usposobljenost zaposlenih in povečala kakovost prodajnih storitev, kar se je odrazilo tudi v 4 diplomah in priznanjih Združenja za trgovino pri GZS za urejenost prodajaln in za zagotavljanje visoko strokovno usposobljenega osebja, ki so jih Mercatorjeve trgovske družbe prejele v letu 2000.*

¶ *Družba Poslovni sistem Mercator, d.d. je pridobila certifikat ISO 9001, v drugih trgovskih družbah skupine pa so se začele izvajati priprave za pridobitev certifikata, kar je podlaga za vpeljevanje koncepta odličnosti v vse poslovne procese skupine.*

Navedeni ključni dosežki leta 2000 so temelj za nadaljnji razvoj in rast skupine ter povečevanje njene poslovne uspešnosti in učinkovitosti v prihodnjih letih.

1 Splošni podatki

Firma	Poslovni sistem Mercator, d.d.
Skrajšana firma	Mercator, d.d.
Matična številka	5300231
Davčna številka	45884595
Številka vpisa v sodni register	1/02785/00
Datum vpisa v sodni register	12.10.1995
Osnovni kapital družbe	32.085.040.000 SIT
Nominalna vrednost delnice	10.000 SIT
Kotacija delnic	Ljubljanska borza, d.d., borzna kotacija rednih delnic, oznaka MELR
Predsednik uprave	Zoran Janković
Člani uprave	Aleš Čerin, Jadranka Dakič, Marjan Sedej
Predsednik nadzornega sveta	Stanislav Valant

1.1 Dejavnost družbe

Osnovna dejavnost družbe Poslovni sistem Mercator, d.d., ki je obvladujoča družba Skupine Mercator, je trgovina na debelo in drobno. Poleg nje in drugih trgovskih družb pa Skupino Mercator sestavljajo še družbe, ki opravljajo industrijsko, kmetijsko, gostinsko in storitveno dejavnost.

Osnovni kapital družbe je razdeljen na 3.208.504 rednih imenskih delnic, s katerimi se trguje v kotačiji rednih delnic Ljubljanske borze vrednostnih

papirjev, d.d.. Nominalna vrednost delnice znaša 10.000 SIT, tržna vrednost na dan 31.12. 2000 je znašala 14.878 SIT (enotni tečaj), knjigovodska pa 20.903 SIT.

Družba se v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah uvršča med velike delniške družbe. Kot obvladujoča družba skupine povezanih podjetij je dolžna pripravljati konsolidirane računovodske izkaze.

Osnovna dejavnost družbe je trgovina na drobno in debelo, poleg trgovskih družb pa skupino sestavljajo tudi živilsko predelovalne, kmetijske, hotelirske in storitvena družba.

Uprava

Upravo družbe sestavlja:

Predsednik uprave: Zoran Janković

Člani uprave: Aleš Čerin, Jadranka Dakič in Marjan Sedej

Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe sestavlja:

Predsednik nadzornega sveta: Stanislav Valant

Člani nadzornega sveta: Janez Bohorič, Ksenija Bračič, Jože Cvetek, Dragica Derganc, Karmen Dietner, Nevenka Ferenc, Katja Galof, Matjaž Gantar, Milan Gerič, Stane Jamnik, Jožef Kolar, Peter Tevž in Niko Trošt

1.2 Sestava Skupine Mercator

Na dan 31.12. 2000 so Skupino Mercator, s katero označujemo skupino povezanih podjetij Poslovni sistem Mercator, d.d. (koncern), sestavljale naslednje družbe:

Poslovni sistem Mercator, d.d.					
Trgovina		Industrija		Kmetijstvo	
Gostinstvo in hotelirstvo				Storitve	
Emona Merkur	95,89%	MDK	90,56%	Mercator KG Kočevje	90,94%
Potrošnik	50,10%	Eta	74,79%	Mercator KŽK Kranj	100,00%
Povrtnina	100,00%	Pekarna Grosuplje	51,01%	Mercator Agrokombinat 100,00%	
		Mercator Emba	51,19%		
Mercator SVS	100,00%	Slosad	100,00%		
Mercator Dolenjska	100,00%				
Mercator Degro	100,00%				
Mercator Gorenjska	93,38%			V letu 2000 se je zaradi aktivnosti kapitalskega povezovanja ter pre-obliskovanja sestava skupine bistveno spremenila.	
Mercator Goriška	99,05%				
Mercator Pula	100,00%			Skupina je v letu 2000 pridobila večinski delež v naslednjih trgovskih družbah:	
Mercator TC Sarajevo	52,00%				
Trgoavto	51,01%			Emona Merkur, d.d.	
Mercator Modna hiša	100,00%			Povrtnina, d.d.	
Intermercator, Avstrija	100,00%			TP Rožca, d.d.	
				Dolenjka, d.d.	
				Posavje, d.d.	
				Potrošnik, d.d. in	
				Mercator Tržni centar Sarajevo, d.o.o.	

V letu 2000 je prišlo do naslednjih sprememb znotraj skupine:

- družbi Mercator SVS, d.d. so se pripojile družbe Mercator Klas, d.d. (1.1.2000), Jelša, d.d. in Planička, d.d. (1.11.2000),
- družbi Mercator Dolenjska, d.d. sta se pripojili družbi Dolenjka, d.d. (1.6.2000) in Posavje, d.d. (1.7.2000),
- družbi Mercator Degro, d.d. se je pripojila družba Jestvina, d.d. (1.9.2000),
- družbi Mercator Gorenjska, d.d. sta se pripojili družbi Špecerija, d.d. (1.1.2000) in TP Rožca, d.d. 1.12.2000),
- družbi Mercator Goriška, d.d. sta se pripojili družbi Hubelj, d.d. in Grosist, d.d. (1.1.2000).

Vse regijske trgovske družbe so do konca leta 2000 pripojile vse novo pridobljene odvisne trgovske družbe, s čimer so se procesi integracije trgovskega dela Skupine Mercator zaključili.

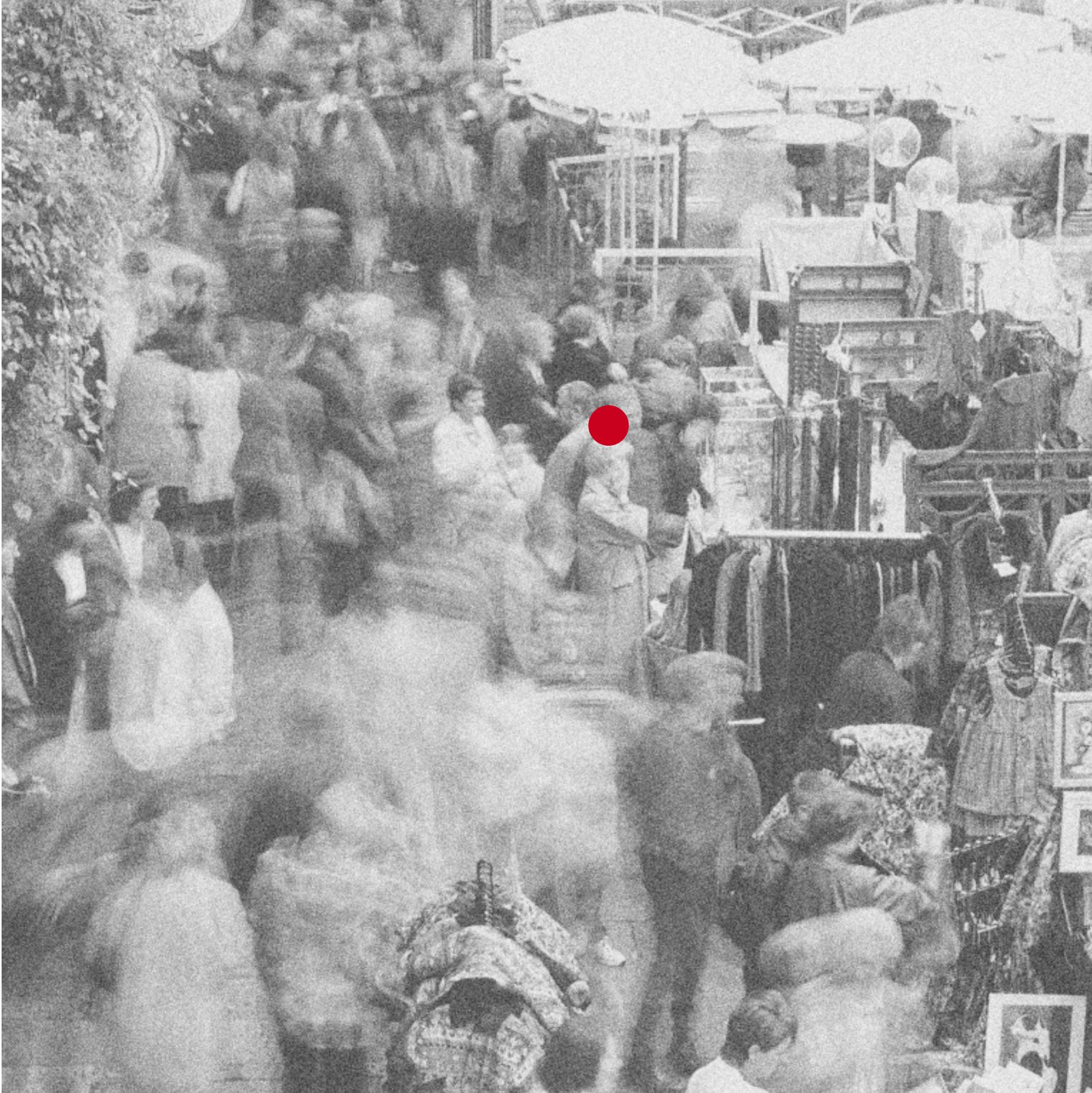
V letu 2000 je Skupino Mercator zaznamoval tudi prodor na tuje trge. Že v letu 1999 je bila ustanovljena družba Mercator Pula, d.o.o., kjer je Poslovni sistem Mercator, d.d. skupaj z družbo Intermercator, G.m.b.H. Avstrija 100% lastnik. V letu 2000 pa je Skupina Mercator pridobila tudi 52% lastniški delež v družbi Mercator Tržni centar Sarajevo, d.o.o., preko katere potekajo vse poslovne aktivnosti v Bosni in Hercegovini.

Poleg sprememb v sestavi Skupine Mercator so se v letu 2000 spremenile tudi naložbe v pridružene družbe. V štirih družbah je bil v letu 2000 pridobljen večinski lastniški delež, tako da so družbe postale odvisne družbe oziroma so bile pripojene drugim družbam v skupini.

V letu 2000 so se zaključile aktivnosti kapitalskega povezovanja ter procesi prestrukturiranja trgovskega dela Skupine Mercator.

Z otvoritvijo Mercator centrov v Pulju in Sarajevu je Skupina Mercator začela z internacionalizacijo svojih poslovnih aktivnosti.

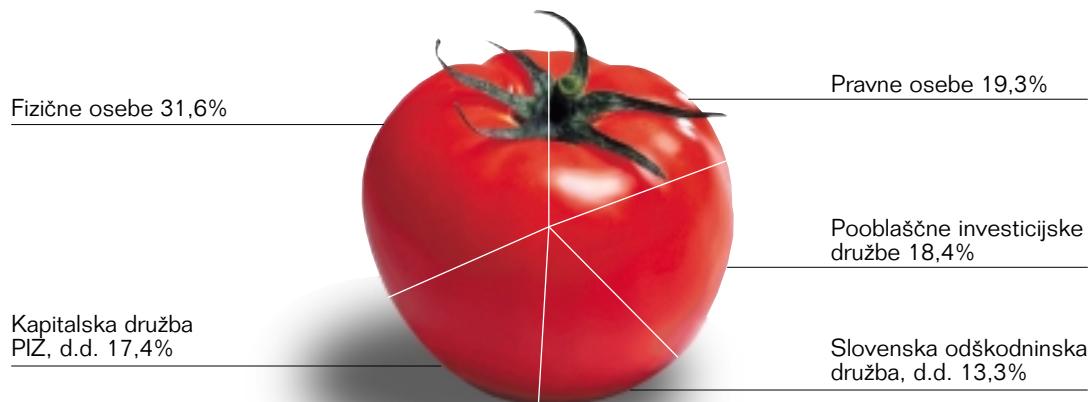
Pridružena družba	Delež lastništva 1.1. 2000	Delež lastništva 31.12. 2000
Alpkomerc, d.d.	20,00%	20,00%
Dolenjka, d.d.	20,85%	pripojena družba
Emona Merkur, d.d.	39,45%	odvisna družba
Posavje, d.d.	25,00%	pripojena družba
Povrtnina, d.d.	42,15%	odvisna družba
Spar Slovenija, d.o.o.	20,00%	20,00%
Unileasing, d.o.o.	20,00%	20,00%
Unimercat, G.m.b.H. (Nemčija)	25,00%	25,00%

*Trg že od nekdaj služi, ne le
izmenjavi dobrin in storitev,
ampak tudi živahni izmenjavi
mnenj in druženju. Trgi, tržnice
in trgovine še danes obranljajo
svojo vlogo tudi kot središča
družabnega življenja.*

1.3 Lastniška struktura družbe

Lastniška struktura družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. na dan 31.12. 2000

Na dan 31.12. 2000 je imela družba 22.611 delničarjev, kar je za 1.403 delničarjev manj kot na dan 31.12. 1999.

Deset največjih delničarjev je imelo na dan 31.12. 2000 skupaj več kot 50% lastniški delež:

	Lastniški delež
Kapitalska družba PIZ, d.d.	17,35%
Slovenska odškodninska družba, d.d.	13,39%
Atena 1. sklad, d.d.	4,77%
PID Kmečka družba, d.d.	4,07%
Triglav Steber I PID, d.d.	2,46%
Emona obala Koper, d.d.	2,19%
Zavarovalnica Triglav, d.d.	2,09%
NFD 1 Investicijski sklad, d.d.	1,50%
Zoran Janković	1,46%
Pomurska investicijska družba 1, d.d.	1,23%

Člani uprave obvladujoče družbe ter člani poslovodstev odvisnih družb so imeli na dan 31.12. 2000 v lasti približno 4,5% delež družbe.

1.4 Gibanje tržne cene delnice

Delnice obvladujoče družbe so uvrščene v kotacijo rednih delnic Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d. pod oznako MELR.

Enotni tečaj delnice se je od 31.12. 1999, ko je znašal 13.531 SIT, do 31.12. 2000, ko je znašal 14.878 SIT, povečal za 10,0%. V tem obdobju je najvišji dnevni enotni tečaj znašal 16.884 SIT, najnižji pa 12.137 SIT. Povprečna tehtana tržna vrednost delnice (brez svežnjev in aplikacij) je zna-

šala 14.046 SIT, kar pomeni 10,8-kratnik čistega dobička poslovnega leta na delnico. Na dan 31.12. 2000 je enotni tečaj delnice predstavljal 71,2% knjigovodske vrednosti delnice.

Na podlagi določb Zakona o trgu vrednostnih papirjev in Pravil Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d. je družba redno obveščala javnost o rezultatih poslovanja in drugih pomembnih dogodkih.

Gibanje enotnega tečaja delnice MELR v letu 2000

Gibanje SBI je zaradi primerljivosti prilagojeno tako, da razmerje med tečajem MELR in SBI v

celotnem opazovanem obdobju znaša 7,5, kot je bilo na dan 1.1. 2000.

P o s l o v n o p o r o č i l o

2.1 Pomembnejši podatki o posovanju Skupine Mercator

Pomembnejši podatki o posovanju Skupine Mercator iz revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov za leto 2000

Kategorija	2000	1999	1998
Čisti prihodki iz prodaje (v tisočih SIT)	240.040.002	175.078.276	128.436.900
Dobiček iz posovanja (v tisočih SIT)	2.127.190	1.217.964	887.372
Dobiček iz rednega delovanja (v tisočih SIT)	1.668.097	1.635.671	887.483
Čisti dobiček (v tisočih SIT)	4.174.074	3.047.788	1.481.054
Akumulacija (v tisočih SIT)*	12.393.128	11.157.544	6.619.298
Sredstva (v tisočih SIT)	176.894.910	138.100.440	94.328.581
Lastniški kapital (v tisočih SIT)	72.877.628	62.642.401	53.843.243
Čista dobičkonosnost kapitala (v odstotkih)	6,2	5,2	2,9
Čista dobičkonosnost sredstev (v odstotkih)	2,7	2,6	1,7
Čista dobičkonosnost prihodkov (v odstotkih)	1,8	1,7	1,2
Število zaposlenih na podlagi delovnih ur	13.040	9.140	7.611

*Akumulacija je opredeljena kot vsota čistega dobička, amortizacije in čistih oblikovanih dolgoročnih rezervacij

Skupina Mercator je v letu 2000 poslovala uspešno:

- čisti prihodki iz prodaje so se povečali za 37,1% glede na leto 1999, kar je posledica kapitalskega povezovanja, razvoja maloprodajne mreže in uspešnih trženjskih aktivnosti,
- čisti dobiček se je povečal za 1.126.286 tisoč SIT oziroma za 37,0% glede na leto 1999,
- akumulacija, ki predstavlja oceno notranjih virov skupine in je opredeljena kot vsota čistega dobička, amortizacije in čistih oblikovanih dolgoročnih rezervacij, se je povečala za 1.235.584 tisoč SIT oziroma za 11,1% glede na leto 1999.

Kosmati dobiček Skupine Mercator se je povečal za 37,8% glede na leto 1999, kar je ob 36,8% rasti stroškov prodaje in uprave vodilo do 74,7% povečanja dobička iz posovanja. Finančni odhodki so v

letu 2000 presegali finančne prihodke za 11,3%; izredni prihodki pa so presegali izredne odhodke za 143,0%.

Konsolidirani celotni dobiček Skupine Mercator je višji od celotnega dobička leta 1999 za 35,0% in znaša 4.238.639 tisoč SIT, pri čemer ga sestavlja:

- dobiček iz posovanja v višini 2.127.190 tisoč SIT,
- izguba iz finančnega posovanja v višini 459.093 tisoč SIT,
- dobiček iz izrednega delovanja v višini 2.570.542 tisoč SIT.

Zaradi investicijskih in drugih davčnih olajšav je kljub uspešnemu poslovanju skupine efektivna davčna stopnja še vedno nizka, tako da so družbe Skupine Mercator v letu 2000 obračunale le 64.565 tisoč SIT davka od dobička, kar predstavlja 1,5% celotnega dobička skupine.

Konsolidirani čisti dobiček skupine znaša 4.174.074 tisoč SIT, od česar čisti dobiček večinskega lastnika, družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.,

znaša 4.008.563 tisoč SIT, preostanek v višini 165.511 tisoč SIT pa je dobiček manjšinskih lastnikov.

2.2 Tržni položaj

Tržni položaj Mercatorja odraža zadovoljstvo naših potrošnikov, zato so trženske aktivnosti ohranjanja in izboljševanja tržnega položaja izrednega pomena. V letu 2000 je bilo največ pozornosti namen-

jene projektom za zagotavljanje cenovne konkurenčnosti, konkurenčnosti Mercatorjevih storitev, izboru izdelkov in tržnim raziskavam.

2.2.1 Trženske aktivnosti

V letu 2000 je Skupina Mercator izvajala naslednje trženske aktivnosti, s katerimi je zagotavljala povečevanje zadovoljstva potrošnikov:

Projekti za zagotavljanje cenovne konkurenčnosti

V letu 2000 so se izvajali naslednji projekti za zagotavljanje cenovne konkurenčnosti:

Pospeševalno prodajne akcije

Redne pospeševalno prodajne akcije za market program so se organizirale vsak mesec, kot eden ključnih marketinških instrumentov zagotavljanja konkurenčnosti ponudbe Mercatorjevih prodajaln, glede na ponudbo trgovskih družb na slovenskem trgu. V letu 2000 je bilo enajst rednih pospeševalno prodajnih akcij za market program. V Mercatorjem 51. letu delovanja se je preko celega leta izvajala pospeševalno prodajna akcija "Pozdrav novemu tisočletju - v 51. letu do 51% popusta", ki je bila zasnovana z največjimi Mercatorjevimi dobavitelji.

Pospeševalno prodajne aktivnosti v Mercator centrih

V letu 2000 so bile organizirane pospeševalno prodajne aktivnosti posebej za hipermarkete, in sicer 12

akcij market in ne-market programov, s povprečno 60-70 izdelkov ter večje število degustacij in promocij, ki so že postale vsakdanik v popestritvi ponudbe hipermarketov.

Pospeševalno prodajne aktivnosti ne-market programov

Večja pozornost se je posvečala tudi oglaševanju poštiva, tehnike, gradbenega materiala in tekstila. Samostojne pospeševalno prodajne akcije posameznih prodajnih programov so bile podprte z letaki, plakati in radijskim oglaševanjem.

Pospeševalno prodajne aktivnosti prodajaln Intersport

V letu 2000 je bilo v okviru projekta Intersport izvedeno šest pospeševalno prodajnih akcij in pet razprodaj - dve tekstilnih izdelkov, dve športne obutve in ena športne opreme. Potekalo je tudi več manjših pospeševalno prodajnih akcij, ki so jih spremljali plakati na prodajnih mestih. V poletni sezoni je Mercator sodeloval tudi s turistično agencijo Kom-pas Holidays na Korčuli.

Aprila je bila odprta tretja trgovina Intersport v Sloveniji v Mercator centru Murska Sobota, v decembru pa še v MC Slovenj Gradec ter v MC Maribor.

V letu 2000 je Skupina Mercator izvajala številne trženske aktivnosti, s katerimi se je zagotavljalo povečevanje zadovoljstva potrošnikov.

Pomembni projekti za zagotavljanje cenovne konkurenčnosti in konkurenčnosti Mercatorjeve storitve so: Trajno nizke cene, Trgovska znamka Mercator, Slovenska košarica in kartica Mercator Pika.

Decembra 2000 sta bili odprti tudi prvi dve prodajalni na novih trgih: v MC Pula ter v MC Sarajevo. V mesecu avgustu 2000 so bili v vse prodajalne uvedeni darilni boni. Od oktobra pa so vzpostavljene tudi Intersport Internet in WAP strani.

Projekt trajno nizkih cen

Posebno ugodne cene so bile cene v skupini trajno nizkih cen, kjer je bilo konec leta 2000 ponujenih skupaj 227 izdelkov market programa.

Projekt trgovske znamke Mercator

V začetku leta 2000 je Mercator razvil 3 linije izdelkov trgovske znamke Mercator. Če upoštevamo tudi različice posamezne vrste izdelka, je bilo v Mercatorjevi maloprodaji konec leta 2000 skupaj 68 izdelkov market programa - generičnih izdelkov trgovske znamke, 63 tekstilnih izdelkov, ki se pojavljajo pod imenom M linija, 9 otroških izdelkov Lumpi ter meseca junija leta 2000 novo uvedena linija Popolna nega s širimi različnimi izdelki.

Projekt Slovenska košarica

V sodelovanju s slovenskimi proizvajalci je od junija 2000 dalje potekal projekt Slovenska košarica, ki skuša zagotoviti cenovno konkurenčnost regionalnih Mercator centrov. V Slovensko košarico je vključenih 50 najbolje prodajanih izdelkov slovenskih proizvajalcev, ki so v Mercatorjevih hipermarketih na voljo po najnižjih cenah v primerjavi s konkurenco v Sloveniji, pri čemer se je sestava izdelkov prilagajala tudi sezonski potrebi kupcev.

Oglasevanje projekta je potekalo pod enotnim naslovom: "Izdelano v Sloveniji. Najcenejše v Mercatorju." Da se kupce še dodatno prepriča o Mercatorjevi najugodnejši ponudbi, je vsem, ki z računom dokažejo, da so za košarico enakih 50 izdelkov v določeni konkurenčni prodajalni odšteli manj denarja, povrnjena razlika med obema vrednostima košaric. V letu 2000 niti en kupec ni uveljal te možnosti.

Konkurenčnost Mercatorjevih storitev

Kartica Mercator Pika

V letu 2000 je Mercator pridobil preko 100.000 novih imetnikov kartice Mercator Pika, kar skupaj s starimi imetniki predstavlja že skoraj 140.000 vseh imetnikov kartice Pika. Ti so skupaj v letu 2000 ustvarili skoraj 20 mlrd SIT prometa. Ob nakupih potrošniki zbirajo bonitetne točke in uveljavljajo posebne popuste.

Novost, ki je bila vpeljana s 1. aprilom, je predvsem ugodna za tiste kupce, ki kupujejo "večkrat po malem", saj se po novem točkuje vsak nakup nad 1.000 SIT. Novost je tudi ta, da nosilec plačilne kartice in njegov pooblaščenec, ki poslujeta preko enotnega računa, lahko bonitetne pike seštevata. Uvedena je bila tudi možnost obročnega odplačevanja večjih nakupov izdelkov v specializiranih prodajalnah s tekstilom, obutvijo, športno opremo, tehniko, pohištвom in gradbenim materialom.

Predstavitev marketinških projektov prodajnemu osebju

Poseben poudarek predstavitev marketinških projektov v letu 2000 je Mercator namenil novo pridruženim družbam in Mercatorjevim franšiznim enotam. Zanje je bilo izvedenih dvanašt izobraževalnih programov prodajnega osebja, v katere so bili vključeni strokovni sodelavci marketinga, merchandisinga in splošnih služb.

Kakovost izdelkov svežega programa

V letu 2000 se je nadaljevalo tekmovanje Mercatorjevih prodajaln v kakovosti ponudbe svežih programov: sadje in zelenjava, delikatesa, kruh in pekovsko pecivo, mlečni izdelki ter ponudba mesa. Za ponudbo svežih programov v Mercatorju še posebno skrbijo specializirani pospeševalci-instruktorji, ki so v pomoč pri izboljševanju kakovosti ponudbe in storitve v vseh Mercatorjevih prodajalnah.

Prireditve in dogodki v Mercator centrih

V letu 2000 je Mercator začel z usklajenim organiziranjem prireditiv v največjih Mercatorjevih prodajnah - Mercator centrih. Prireditve in dogodki, ki so organizirani v in pred Mercator centri, so namenjeni tako popestritvi nakupovanja kot družabnemu srečanju nakupovalcev. Najbolj odmevna promocijska dogodka, ki se odvijata pred Mercator centri po vsej Sloveniji, sta vsekakor Funball in Streetball, ki sta bila zaključena v drugem četrletju leta 2000.

Izbor izdelkov

V letu 2000 je bila pri izboru izdelkov za pospeševalno prodajne akcije, trajno nizke cene, izdelke, ki so vključeni v projekt trgovske znamke ter v projekt Slovenska košarica, dana posebna prednost izdelkom kakovostne Mercatorjeve in ostale slovenske proizvodnje ter izdelkom iz Mercatorjevega uvoznega programa, v skladu z usmeritvami Mercatorjeve trženske strategije.

Tržne raziskave

Spremljanje kakovosti izvajanja pospeševalno prodajnih akcij ter konkurenčnosti cen

V letu 2000 so se izvajali popisi cen po regijah v Sloveniji ter na novih trgih v Puli in Sarajevu. Spremljala se je konkurenčnost Mercatorjevih obmejnih centrov in se primerjala s cenami konkurenčnih trgovcev v Italiji, Avstriji in na Hrvaškem. Preverjalo se je tudi izvajanje projektov trajno nizkih cen, trgovske znamke Mercator ter Slovenske košarice.

Tržne raziskave so podlaga za oblikovanje strategije trženja v Skupini Mercator.

Tržne analize potencialnih lokacij

V letu 2000 so bile opravljene večje tržne analize potencialnih lokacij v Sloveniji in v tujini ter analize za potrebe prestrukturiranja prodajnih programov za potrebe prenove ter za potrebe vključitve prodajaln v Mercatorjev franšizni sistem.

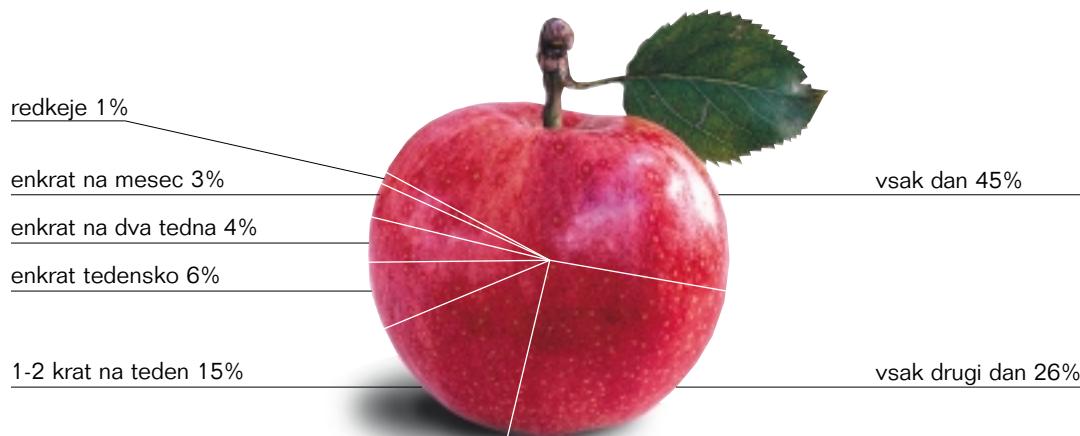
Kar 98% Mercatorjevih kupcev
bo tudi v prihodnje svoje
nakupe zagotovo opravljalo v
Mercatorjevih prodajalnah.

Tržne raziskave kupcev

V letu 2000 je bila že drugo leto zapored izvedena raziskava nakupovalnih navad slovenskega prebivalstva. Namen raziskave je bil pridobiti podatke o zadovoljstvu kupcev z Mercatorjevo ponudbo in storitvijo. Raziskava je pokazala:

Zvestoba Mercatorjevih kupcev in pogostost nakupov v Mercatorju: Mercatorjevi kupci so zelo zvesti, saj jih skoraj 80% kupuje v Mercatorju že več kot 1 leto. Skoraj polovica kupcev Mercatorja obišče Mercatorjeve prodajalne vsak dan, tretjina pa vsak drugi dan.

Pogostost nakupov v Mercatorju

Storitev Mercatorja: Mercatorjevi kupci so posamezne elemente ponudbenih storitev (lokacijo, izbiro izdelkov, cene ter druge storitve) ocenjevali z oceno 1 (zelo nezadovoljni) - 5 (zelo zadovoljni). Kupci so ocenili:

- lokacijo - s povprečno oceno 4,25,
- izbiro izdelkov - s povprečno oceno 4,32,
- cene - s povprečno oceno 4,39,
- storitve - s povprečno oceno 4,25.

Prodajno pospeševalne akcije Mercatorja: Skoraj vsi anketirani, ki opravljajo svoje nakupe v Mercatorju, poznajo prodajno pospeševalne akcije. 97% anketiranih je z Mercatorjevimi prodajno pospeševalnimi akcijami tudi zadovoljnih.

Prihodnost nakupov v Mercatorju: 98% anketiranih meni, da bodo skoraj zagotovo tudi v prihodnosti opravljali svoje nakupe v Mercatorjevih prodajalnah.

Raziskave trga in konkurence

Opravljeni sta bili analizi tržnega položaja Mercatorja v Sloveniji ter primerjava s tujimi evropskimi trgovskimi verigami, na podlagi katerih se preverja primernost Mercatorjevih usmeritev ter uspešnost

njihovega izvajanja. Ugotavljamo, da se Mercator razvija ne samo v največjo trgovsko družbo v Sloveniji, temveč tudi v eno poslovno najbolj uspešnih in učinkovitih slovenskih trgovskih skupin.

2.2.2 Sodelovanje z dobavitelji

V Mercatorju se vsako leto izvaja letno srečanje s poslovnimi partnerji. Imenujemo ga Mercatorjevi trženjski dnevi. Pomeni srečanje Mercatorja s ključnimi dobavitelji. Namen srečanja je: predstaviti strateske usmeritve Skupine Mercator, razvojne načrte Mercatorjevih trgovskih družb, strategijo trženja prodajnih programov in skupne trženjske projekte. V letošnjem letu pa tudi partnerstvo med trgovino in industrijo, partnerstvo med trgovcem, dobaviteljem in kupcem, sodelovanje na komercialnem področju ter strategijo vstopanja in poslovanja slovenskih prehrambenih proizvajalcev na trgih jugovzhodne Evrope.

Ključni strateški cilji in pomen dolgoročnega partnerskega odnosa z dobavitelji so podrejeni potrošnikovim željam. Zato moramo skupaj s kakovostjo ponudbe in storitev doseči njegovo zadovoljstvo ter si zagotoviti njegovo zaupanje in zvestobo tako na

domačem kot na novih trgih. Zavedati se moramo tudi nacionalne odgovornosti, saj skupaj zagotavljamo socialno varnost skoraj 75 tisoč zaposlenim.

Pomemben je tudi skupen prodror Mercatorja in njegovih večjih dobaviteljev na nove trge. Zavedamo se pomena poslovne priložnosti in tveganja na potencialnih trgih, koncepta in partnerstva pri nastopu, vloge mednarodnega trženja, analize novega poslovnega okolja, pomena blagovnih znamk slovenskih proizvajalcev, možnosti pristopa in drugih aktivnosti.

Z nastankom globalnega trga postaja strateško partnerstvo pogoj preživetja ter razvoja trgovine in proizvodnje. V situaciji, ko nastaja globalna in neizprosna konkurenca, sta izjemnega pomena čas in hitrost reakcije ter spremenjena strategija vseh nastopajočih na trgu.

Mercatorjevi ključni strateški cilji in dolgoročni partnerski odnosi z dobavitelji so podrejeni potrošnikovim željam.

2.3 Prodaja in poslovni rezultati po dejavnostih

2.3.1 Čisti prihodki iz prodaje po dejavnostih

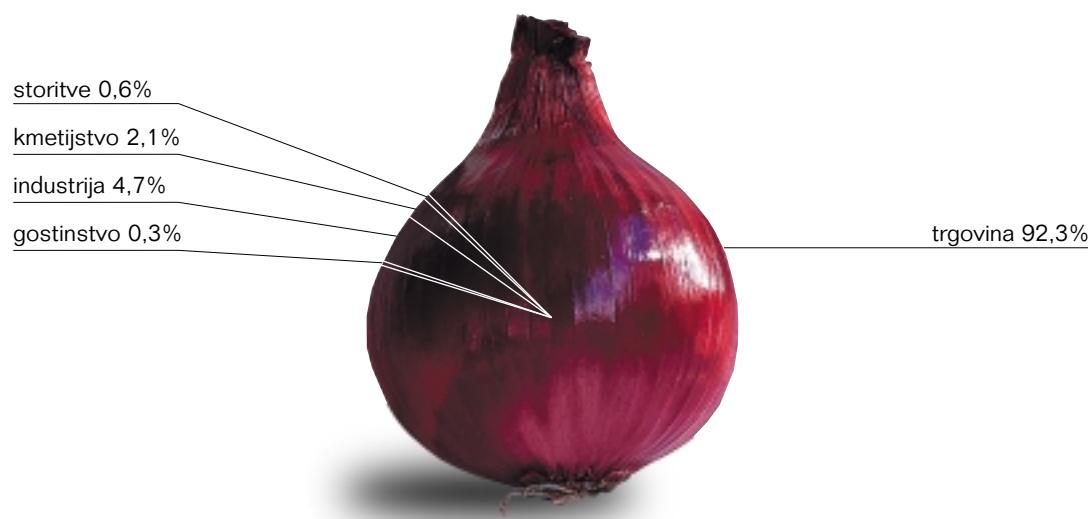
v 000 SIT

Dejavnost	2000	1999	1998
Trgovina	251.211.606	175.599.565	121.536.353
Industrija	12.901.124	11.070.935	10.829.708
Kmetijstvo	5.692.885	5.035.794	4.683.050
Gostinstvo	797.690	552.438	703.915
Storitve	1.551.305	1.452.336	772.184
Zbirni prihodki	272.154.610	193.711.068	138.525.210
Interni prihodki	-32.114.608	-18.632.792	-10.088.310
Konsolidirani prihodki	240.040.002	175.078.276	128.436.900

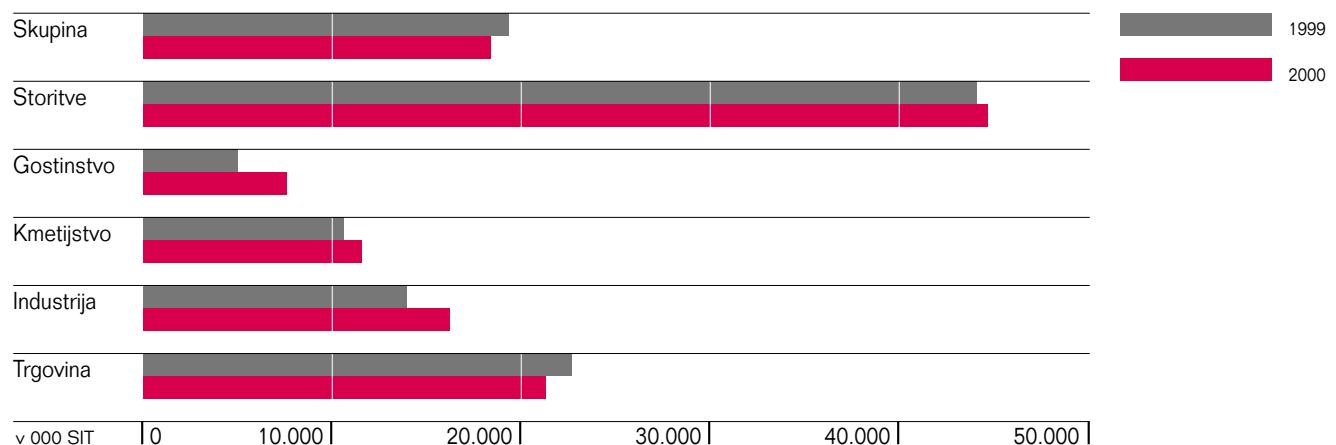
*Na borzi se odraža prvinska
značilnost trga kot prostora
izmenjave vrednostnih papirjev
glede na ponudbo in
povpraševanje.*

Struktura čistih prihodkov iz prodaje po dejavnostih

Prihodki trgovske dejavnosti so v letu 2000 dosegli 92,3% zbirnih čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 1,6 odstotne točke več kot v letu 1999, sorazmerno pa so se znižali deleži prihodkov ostalih dejavnosti.

Storilnost po dejavnostih

Storilnost je opredeljena kot razmerje med doseženimi čistimi prihodki iz prodaje in številom zaposlenih na podlagi delovnih ur. Storilnost se je v letu 2000 povečala v vseh dejavnostih, razen v trgovski dejavnosti, kar je posledica povečanja števila zaposlenih v letu 2000 ter procesov preoblikovanja v trgovskem delu skupine.

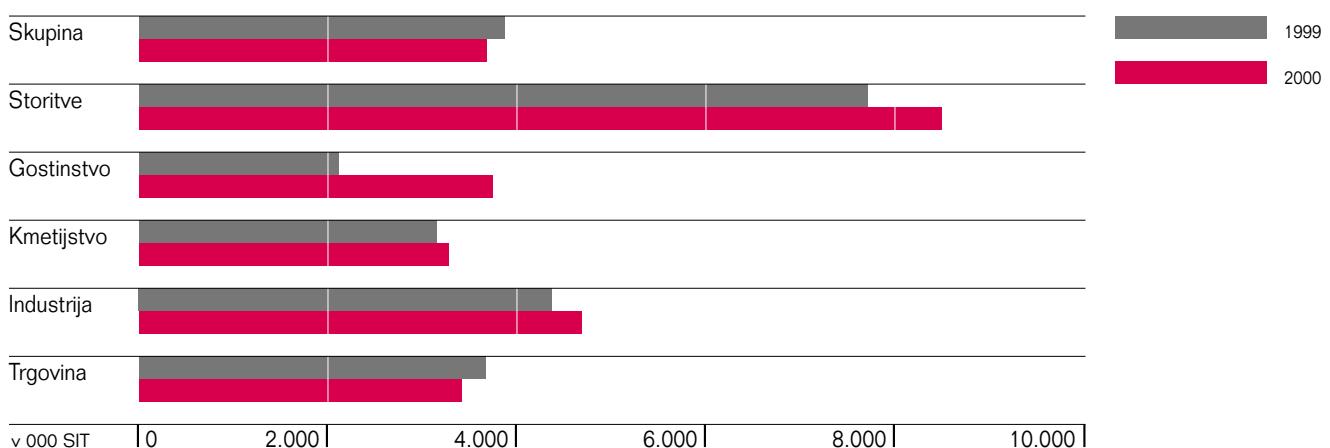
2.3.2 Poslovni izidi po dejavnostih

Dejavnost	Dobički in izgube 2000	Dobički in izgube 1999	Dobički in izgube 1998
Trgovina	3.797.791	2.861.457	1.362.412
Industrija	424.856	346.741	119.889
Kmetijstvo	-77.428	-89.975	3.470
Gostinstvo	-7.656	-105.139	-18.829
Storitve	36.511	34.704	14.112
Skupaj	4.174.074	3.047.788	1.481.054

Doseženi čisti dobički trgovske dejavnosti predstavljajo 91,0% čistega dobička Skupine Mercator. Poslovna uspešnost se je povečala v vseh dejavnostih skupine. Negativni skupni poslovni izid je bil do-

sežen v kmetijski dejavnosti zaradi izgube družbe Mercator KG Kočevje, d.o.o. ter v gostinski dejavnosti zaradi izgube hotelske družbe Mercator Sremič, d.o.o..

Dodana vrednost na zaposlenega na podlagi delovnih ur

Dodana vrednost na zaposlenega, ki je opredeljena kot vsota akumulacije in stroškov dela na zaposlenega iz delovnih ur, se je povečala v vseh dejav-

nostih, razen v trgovski dejavnosti, kjer je zaradi stroškov, povezanih s procesi prestrukturiranja znotraj skupine, nekoliko nižja kot v letu 1999.

2.4 Poslovanje trgovskih družb Skupine Mercator

V trgovskem delu skupine so v letu 2000 potekale intenzivne aktivnosti kapitalskega povezovanja. Skupini se je priključilo 7 novih trgovskih družb, poleg tega pa se je 10 družb pripojilo regijskim trgovskim družbam.

Trgovske družbe Skupine Mercator so v letu 2000 kljub intenzivnim aktivnostim prestrukturiranja poslovale uspešno in realizirale skupaj 251.211.606 tisoč SIT nekonsolidiranih čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 43,1% več kot v letu 1999. V strukturi čistih prihodkov iz prodaje Skupine Mercator se je glede na leto 1999 povečal za 1,6 odstotne točke tudi delež trgovske dejavnosti, ki znaša 92,3%. Trgovske družbe so ustvarile 3.797.791 tisoč SIT čistega dobička, kar predstavlja 91,0% čistega dobička Skupine Mercator.

Število zaposlenih na podlagi delovnih ur se je v trgovskih družbah povečalo za 50,2% na 11.635 zaposlenih, kar je posledica razvoja maloprodajne mreže tako v Sloveniji kot v tujini, predvsem pa vključitve novih družb v Skupino Mercator.

Trgovske družbe Skupine Mercator so v letu 2000 poslovale uspešno, saj so čiste prihodke povečale za 43,1%, čisti dobiček pa za 32,7% v primerjavi s preteklim letom.

V letu 2000 so bili odprti 3 Mercator centri v Sloveniji, in sicer v Brežicah, Slovenj Gradcu in Ravnah. Odprt je bil tudi razširjen Mercator center v Mariboru. V tujini sta bila odprta 2 Mercator centra, in sicer 2.12. 2000 MC Pula (Hrvaška) in 1.12. 2000 MC Sarajevo (Bosna in Hercegovina). Skupno število Mercator centrov se je tako povečalo na 11, od tega jih 9 deluje v Sloveniji, 2 pa v tujini.

2.5 Poslovanje netrgovskih družb Skupine Mercator

Med netrgovskimi družbami so v letu 2000 najuspešnejše poslovale družbe živilsko-predelovalne industrije in storitvena družba.

Netrgovske družbe so v letu 2000 ustvarile 20.943.006 tisoč SIT nekonsolidiranih čistih prihodkov iz prodaje, kar je za 15,6% več v primerjavi z letom 1999. Ustvarile so 376.283 tisoč SIT čistega dobička. Glede na rezultate leta 1999 se je čisti dobiček povečal za 101,9%. Število zaposlenih v netrgovskih družbah ostaja na približno na enaki ravni kot leta 1999 in znaša 1.449 zaposlenih.

Glavnino čistega dobička netrgovske dejavnosti so ustvarile družbe živilsko-predelovalne industrije. V primerjavi z letom 1999 sta svoje poslovanje najbolj izboljšali družbi Mesnine dežele Kranjske, d.o.o. in Eta, d.d.. Najvišji dobiček pa je v letu 2000 ponovno ustvarila družba Pekarna Grosuplje, d.d. V skladu z gospodarskim načrtom sta poslovali tudi družbi Mercator Emba, d.d. in Slosad, d.o.o.

Po prenovi v letu 1999 je v letu 2000 uspešno poslovala hotelska družba M Hotel, d.o.o. Družba Mercator Sremič, d.o.o. je tudi v letu 2000 poslovala z izgubo zaradi objektivno nizkega turističnega potenciala, a je izguba bistveno nižja kot v letu 1999.

V kmetijski dejavnosti je zaradi nizkih odkupnih cen proizvodov z izgubo poslovala družba Mercator KG Kočevje, d.o.o., medtem ko sta družbi Mercator Agrokombinat, d.o.o. in Mercator KŽK Kranj, d.o.o. poslovali z dobičkom.

Storitvena družba Mercator Optima, d.o.o. je tudi v letu 2000 poslovala uspešno, saj je čisti dobiček povečala za 5,2%.

2.6 Naložbe

V letu 2000 je Skupina Mercator nadaljevala z izvajanjem srednjoročnega gospodarskega načrta tako na področju kapitalskega povezovanja kot tudi razvoja maloprodajne mreže. Celotna Skupina Mercator je v letu 2000 investirala skupaj 32,7 mlrd SIT, od tega v osnovna sredstva 26,9 mlrd SIT, v

strateške dolgoročne kapitalske naložbe pa 5,8 mlrd SIT. Skoraj 41% vseh naložb je Skupina Mercator financirala z notranjimi viri (z ustvarjenim čistim denarnim tokom iz poslovanja in dezinvestiranjem premoženja), preostanek pa je bil financiran z najemom pretežno dolgoročnih bančnih posojil.

2.6.1 Naložbe v osnovna sredstva

Pretežni del naložb v osnovna sredstva se nanaša na naložbe v razvoj maloprodajne mreže v Sloveniji in tujini, predvsem v sodobne nakupovalne centre. Poleg Mercator centrov v Brežicah, Slovenj Gradcu

in Ravnah ter razširitve Mercatorjevega centra v Mariboru sta leta 2000 zaznamovali otvoritvi prvih dveh nakupovalnih centrov v tujini, MC Sarajevo in MC Pula.

Pregled naložb v letu 2000

Vrsta naložb v osnovna sredstva	Vrednost naložb (v mio SIT)	Struktura v %
Mercator centri in hipermarketi	18.075	67,3
- doma	6.516	24,3
- v tujini	11.559	43,0
Trgovine z market programom	1.222	4,5
Neživilske prodajalne	540	2,0
Distribucijski centri	1.231	4,6
Skupaj novogradnje	21.068	78,4
Skupaj prenove	3.740	13,9
Skupaj druge naložbe	816	3,0
Skupaj naložbe v trgovski dejavnosti	25.624	95,3
Skupaj naložbe v netrgovski dejavnosti	1.263	4,7
Skupaj naložbe Skupine Mercator	26.887	100,0

Skupina Mercator je v letu 2000 prodala osnovna sredstva v skupni knjigovodski vrednosti 2.466 mio SIT, pri čemer je iztržila 2.968 mio SIT kupnine. Od tega je bilo 82,8% vrednosti osnovnih sredstev prodanih v trgovski dejavnosti, preostanek pa v netrgovski dejavnosti.

Mercatorjeva trgovska mreža zajema različne tipe trgovin, od česar se največje število nanaša na trgovine market programa.

Pregled sestave maloprodajnih enot na dan 31.12. 2000

Vrste maloprodajnih enot	Število enot	Neto prodajna površina v m ²	Bruto prodajna površina v m ²
Hipermarketi	11	33.972	52.451
Supermarketi	317	89.346	157.971
Blagovnice	30	36.150	53.511
Ostale enote market programa	278	34.593	58.174
Tehnični program	112	26.815	63.087
Tekstilni program	92	24.472	31.618
Pohištveni program	24	12.134	16.036
Gostinstvo	83	6.441	9.977
Ostalo	17	1.126	1.670
Skupaj	964	265.049	444.495

2.6.2 Dolgoročne finančne naložbe

V letu 2000 je Skupina Mercator pridobila večinske lastniške deleže v sedmih trgovskih družbah: Emona Merkur, d.d., Povrtnina, d.d., TP Rožca, d.d., Dolenjka, d.d., Posavje, d.d., Mercator Tržni centar Sarajevo, d.o.o. in Potrošnik, d.d..

Skupna vrednost naložb v strateške dolgoročne kapitalske naložbe je znašala 5,8 mlrd SIT. Skupina je v letu 2000 dezinvestirala za 1.751 mio SIT dolgoročnih finančnih naložb in pri tem iztržila 2.021 mio SIT.

2.6.3 Financiranje naložb

Ambiciozni naložbeni načrt lahko Skupina Mercator uspešno in hitro izvaja zaradi velike notranje finančne moči, ki jo tvorijo konzervativna kapitalska sestava, visoka vrednost ustvarjenih notranjih virov in velik dezinvesticijski potencial.

Mercator ima glede na primerljive trgovske družbe v tujini še vedno konzervativno sestavo virov financiranja, kjer poglaviti vir predstavlja trajni viri financiranja, ki obsegajo lastniški kapital in dolgoročne rezervacije (44,9% vseh virov na dan 31.12. 2000). V manjšem obsegu (19,0%) se skupina financira z obveznostmi iz poslovanja, pretežno do dobaviteljev, razliko v sestavi virov (36,1%) pa predstavlja najeta posojila. Obveznosti do dobaviteljev, ki pri tujih konkurentih predstavljajo pomemben vir financiranja, v Skupini Mercator predstavljajo manjši del virov, saj družbe skupine svoje obveznosti do dobaviteljev poravnavajo s predčas-

nimi plačili, pri čemer v veliki meri koristijo finančne popuste.

Na podlagi analize dejavnikov primerne kapitalske sestave, finančne analize optimalne kapitalske sestave, primerjave z domaćimi in tujimi konkurenti ter projekcijami poslovanja in premoženjskega stanja, je Skupina Mercator določila konzervativno ciljno kapitalsko sestavo, opredeljeno z naslednjimi značilnostmi:

- lastniški/dolžniški kapital = 1:1,
- 90% dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev,
- financiranje čistih obratnih sredstev s kratkoročnimi bančnimi posojili.

Ciljna kapitalska sestava v letu 2000 še ni bila dosežena. Prav tako ni bila dosežena dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev. Financiranje čistih obratnih

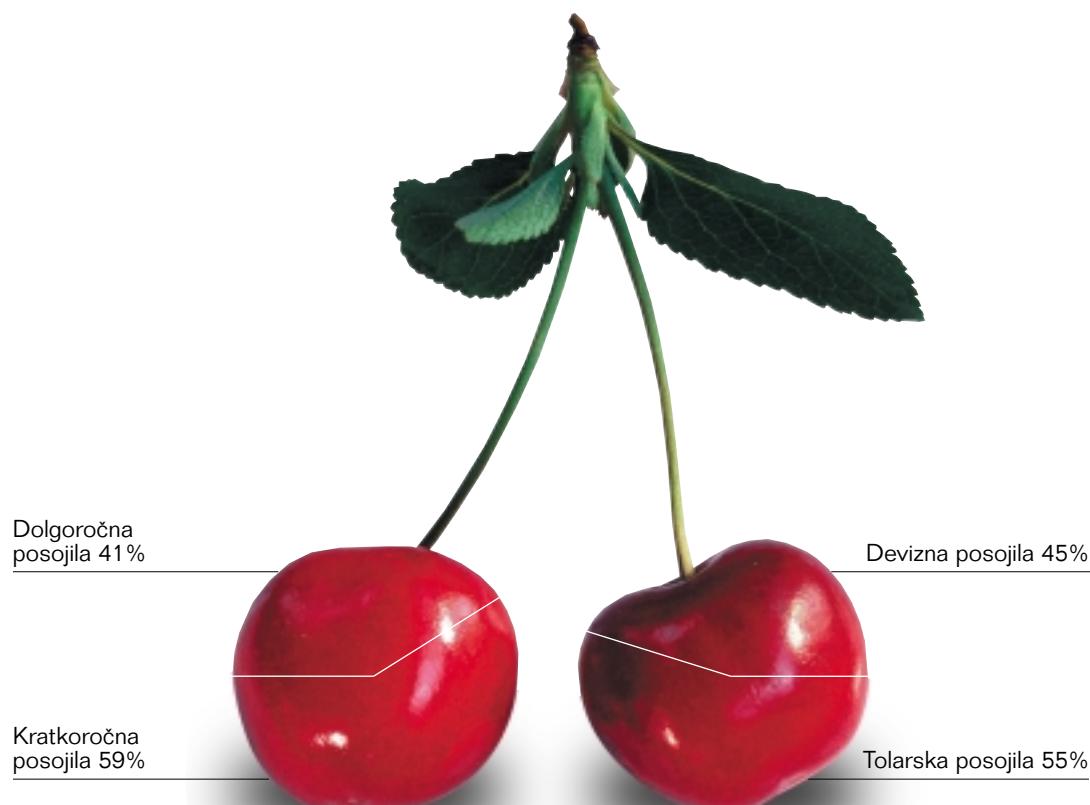
sredstev, opredeljenih kot razlika med gibljivimi sredstvi in obveznostmi iz poslovanja, s kratkoročnimi bančnimi posojili, je posledica intenzivnega koriščenja finančnih popustov, kar je glede na dosežene stopnje popusta ekonomsko upravičeno.

Za financiranje naložb Skupina Mercator išče ugodna, predvsem dolgoročna posojila, ki jih žal slovenske banke ne morejo ponuditi v zadostnem obsegu. Delno skuša ta problem reševati s formalno kratkoročnimi posojili, ki se obnavljajo in dejansko predstavljajo dolgoročni vir financiranja. To skupini omogoča tudi večjo fleksibilnost, saj ima možnost, da se odziva tako na spremembe v gibanju obresti in deviznih tečajev kot tudi dejanskih finančnih potreb.

Tako so bile v letu 2000 naložbe v višini 32,7 mld SIT financirane kar 41,0% z ustvarjenim čistim denarnim tokom iz poslovanja ter dezinvestiranjem poslovno nepotrebnih sredstev. Preostanek naložb pa je bil financiran z bančnimi posojili, pretežno dolgoročnimi tujimi posojili.

V septembru 2000 je bila podpisana mednarodna pogodba za najem dolgoročnega sindiciranega posojila v višini 40,5 mio EUR pod izredno ugodnimi pogoji. V sindikatu je sodelovalo 7 tujih in 1 domača banka. Organizatorka posojila je bila Reiffeisen Zentralbank Österreich. Pri domačih bankah pa so se v letu 2000 obnavljale predvsem pogodbe o kratkoročnih posojilih.

Struktura obveznosti iz financiranja na dan 31.12. 2000

2.7 Zaposleni

Pregled zaposlenih po družbah Skupine Mercator

Družba	Število zaposlenih na dan 31.12. 1999	Število zaposlenih na dan 31.12. 2000	Število zaposlenih iz ur v letu 2000
Poslovni sistem Mercator, d.d.	3.345	3.511	3.308
Emona Merkur, d.d.	ni bila v skupini	773	938
Povrtnina, d.d.	ni bila v skupini	87	87
Potrošnik, d.d.	ni bila v skupini	310	312
Mercator SVS, d.d.	1.213	1.839	1.564
Mercator Klas, d.d.	350	pripojena družba	0
Mercator Jelša, d.d.	160	pripojena družba	118
Mercator Planika, d.d.	228	pripojena družba	184
Mercator Dolenjska, d.d.	832	1.310	1.083
Dolenjka, d.d.	ni bila v skupini	pripojena družba	140
Posavje, d.d.	ni bila v skupini	pripojena družba	113
Mercator Degro, d.d.	620	1.135	795
Jestvina, d.d.	629	pripojena družba	393
Mercator Gorenjska, d.d.	596	1.003	809
Špecerija, d.d.	226	pripojena družba	0
TP Rožca, d.d.	ni bila v skupini	pripojena družba	80
Mercator Goriška, d.d.	461	809	768
Hubelj, d.d.	97	pripojena družba	0
Grosist, d.d.	228	pripojena družba	0
Mercator Modna hiša, d.o.o.	160	185	164
Trgoavto, d.d.	298	310	293
Trgovina doma	9.443	11.272	11.149
Intermercator, G.m.b.H.	2	4	3
Mercator Pula, d.o.o.	0	207	207
Mercator TC Sarajevo, d.o.o.	ni bila v skupini	276	276
Trgovina v tujini	3	487	486
Skupaj trgovina	9.445	11.759	11.635

Pregled zaposlenih po družbah Skupine Mercator (nadaljevanje tabele)

Družba	Število zaposlenih na dan 31.12. 1999	Število zaposlenih na dan 31.12. 2000	Število zaposlenih iz ur v letu 2000
Mercator Emba, d.d.	103	95	94
Eta, d.d.	266	262	246
Mesnine dežele Kranjske, d.o.o.	220	222	211
Pekarna Grosuplje, d.d.	164	186	191
Slosad, d.d.	44	46	46
Skupaj industrija	797	811	788
Mercator Agrokombinat, d.o.o.	87	82	81
Mercator KG Kočevje, d.o.o.	367	220	220
Mercator KŽK Kranj, d.o.o.	179	173	173
Skupaj kmetijstvo	633	475	474
M hotel, d.o.o.	58	60	52
Mercator Sremič, d.o.o.	55	68	56
Skupaj gostinstvo	113	128	108
Mercator Optima, d.o.o.	33	35	35
Skupaj storitve	33	35	35
Skupaj Skupina Mercator	11.021	13.208	13.040

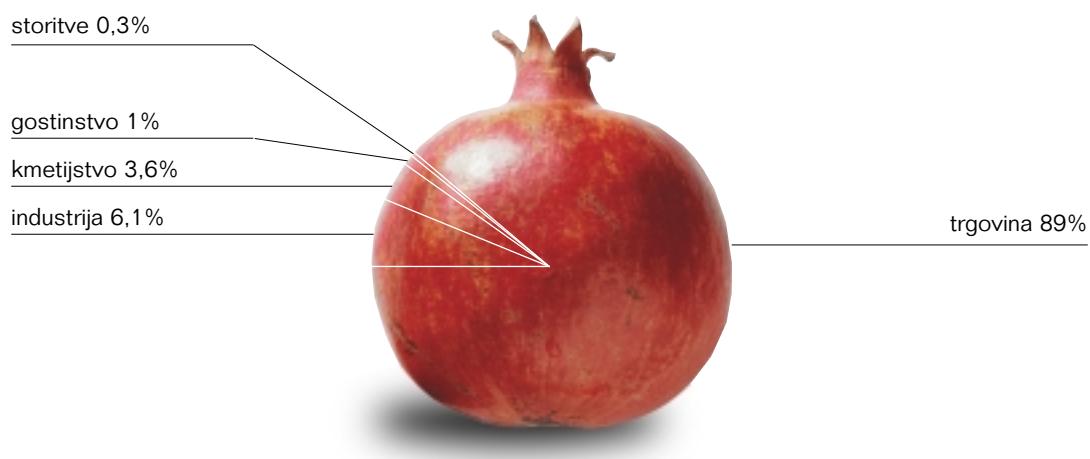
Na koncu leta 2000 je bilo v Skupini Mercator 13.208 zaposlenih, kar v primerjavi s koncem leta 1999 pomeni 2.187 oziroma 19,8% več zaposlenih. Najbolj se je število zaposlenih povečalo v

trgovski dejavnosti, predvsem zaradi odprtja novih Mercator centrov tako v Sloveniji kot v tujini ter kapitalskega povezovanja.

Supermarketi, hipermarketi in sodobna nakupovalna središča prevzemajo vlogo tržnice in trga ter dandanes predstavljajo prizorišče enostavnega nakupa, zabavnega preživljanja prostega časa in živahnega družabnega življenja.

Struktura zaposlenih v Skupini Mercator po dejavnostih na dan 31.12. 2000

Izobraževanje

V letu 2000 je bilo obsežno izobraževanje namenjeno utrjevanju procesov dela po standardih kakovosti ISO 9001. Ostale oblike ciljnega izobraževanja pa so bile namenjene izobraževanju na področju računalništva, tujih jezikov, mentorstva in drugih področij. V Skupini Mercator se je v letu 2000 udeležilo izobraževanja in usposabljanja 3.699 zaposlenih, ki so absolvirali 41.582 andragoških ur. Glede na leto 1999 se je skupni obseg ur izobraževanja povečal za 29,0%. V letu 2000 Mercator nadaljuje s stipendiranjem študentov na univerzitetni stopnji študija. Omogoča pa tudi študij delavcem, ki študirajo ob delu na višjih, visokih, univerzitetnih in magistrskih stopnjah. V primerjavi z letom 1999 se je v letu 2000 povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih v Skupini Mercator izboljšala, kar je posledica izobraževalnih aktivnosti.

Korporacijska in komunikacijska kultura

Korporacijska in komunikacijska kultura sta odraz strateških ciljev. Njen osnovni element je razumevanje ciljev in vrednot podjetja s strani zaposlenih in identifikacija njihovih osebnih ciljev s cilji podjetja. Zadovoljstvo zaposlenih predstavlja del strategije, vizije in vrednost vsake gospodarske družbe.

V sodelovanju s kadrovskim sektorjem obvladujoče družbe je maja 2000 Center za raziskovanje javnega mnenja opravil telefonsko raziskavo merjenja zadovoljstva zaposlenih. Iz seznama vseh zaposlenih v trgovskih družbah Mercator je bilo povsem naključno izbranih 2.662 posameznikov, od katerih je bilo anketiranih 1.690 zaposlenih.

Pomemben strateški cilj Skupine Mercator je zagotavljanje dolgoročne socialne varnosti in zadovoljstva zaposlenih, kar skupina dosega s stalnimi procesi izobraževanja, s skrbjo za poklicno rast zaposlenih in ustreznim sistemom nagrajevanja.

Anketirani zaposleni so ocenjevali svoje zadovoljstvo pri delu, vire pridobivanja informacij, potrebnih za delo, stil vodenja svojih nadrejenih in kakovost komuniciranja v delovnem okolju. Ugotavljalni so, katere so prioritete Mercatorja. Izследki ankete so pokazali naslednje:

- pripadnost zaposlenih je na izjemno visoki ravni,
- delavci poznajo cilje in poslanstvo podjetja,
- sprejemajo dejstvo, da so za napredok podjetja odgovorni vsi,
- dajejo prednost dolgoročnim ciljem pred kratkoročnimi učinki,
- izobraževanje jemljejo kot investicijo in ne kot strošek,

- na prvo mesto postavljajo zahteve trga in zadovoljstvo kupca,
- zaupajo vodstvu podjetja,
- dobijo o podjetju celovite in kakovostne informacije,
- z delom so zadovoljni.

Tudi v letu 2000 je Mercator organiziral srečanje vseh zaposlenih - Mercatoriado. Srečanje je potekalo v Kočevju; udeležilo pa se ga je preko 5000 zaposlenih. Namen srečanja je medsebojno spoznavanje, izmenjava izkušenj ter krepitev korporacijske kulture vseh zaposlenih.

2.8 Kakovost

Sistem kakovosti ISO 9001 je temelj uvajanja koncepta odličnosti v vse poslovne procese skupine.

Po dveh letih intenzivnega dela v okviru projekta ISO 9001 v trgovskih družbah Skupine Mercator je družbi Poslovni sistem Mercator, d.d. v letu 2000 uspelo pridobiti certifikat sistema kakovosti ISO 9001.

Pred dvema letoma se je uprava Mercator, d.d. skupaj z vodstvi ostalih trgovskih družb odločila za vzpostavitev projekta "Kakovost ISO 9001 v trgovskih družbah Skupine Mercator" s ciljem, razviti in uvesti sistem kakovosti v skladu s standardom ISO 9001 za posamezne trgovske družbe Skupine Mercator. Skozi aktivnosti projekta so želeli poenotiti dokumentacijo sistema kakovosti ter poslovne procese med trgovskimi družbami Skupine Mercator.

V okviru projekta so se izvajale aktivnosti: izdelave dokumentov sistema kakovosti in vpeljave dokumentiranih postopkov, usposabljanja za kakovost, ki so zajela vse zaposlene v družbi, ter izvedba zunanjne presoje sistema kakovosti ISO 9001.

Posebna pozornost je bila posvečena usposabljanju, ki se je odvijalo na vseh organizacijskih nivojih družb. V ta namen je bila tudi izdelana brošura "Spoznaj sistem kakovosti ISO 9001", ki so jo ob izvajanju usposabljanja prejeli vsi zaposleni.

Presojo sistema kakovosti je izvedel Slovenski institut za kakovost in poslovne procese - SIQ. Postopek

presoje je trajal pet mesecev. Konec avgusta 2000 je bilo ugotovljeno, da sistem kakovosti trgovske družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. ustreza zahtevam standarda ISO 9001:1994.

Vpeljan sistem kakovosti ISO 9001 ni končni cilj, ampak je temelj za stalno izboljševanje kakovosti in podlaga za povečevanje poslovne odličnosti. Sistem bo postopoma nadgrajen s sistemi kakovosti HACCP, ISO 14000, SA 8000, OHSAS 18001, vse do evropske nagrade za poslovno odličnost (EFQM).

Družba Poslovni sistem Mercator, d.d. že uvaja sistem HACCP, ki je naveden kot zahteva v Zakonu o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili in ga bodo morala podjetja uvesti do 31.12. 2002.

V praksi opažamo pozitivne učinke uvajanja sistema kakovosti, ki se odražajo predvsem v učinkovitejšem poslovanju, kar pomeni tudi enostavnejšo komunikacijo znotraj Skupine Mercator, z Mercatorjevimi dobavitelji ter poslovnimi partnerji. Z učinkovitim izvajanjem korektivnih ukrepov, na podlagi beleženih neskladnosti in ugotovitev presoj, lahko sistemsko znižujemo stroške poslovanja. Ker je sistem kakovosti po ISO 9001 mednarodni standard, bo družba lažje navezovala partnerske odnose s svojimi dobavitelji in ostalimi poslovnimi partnerji. Med kupci bo tako bolj

prepoznavna, kar se bo odrazilo na njihovi zvestobi in zaupanju v Mercator.

V letu 2001 načrtujejo pridobiti certifikat sistema

kakovosti 9001 tudi regijske trgovske družbe Mercator SVS, d.d., Mercator Gorenjska, d.d. in Mercator Dolenjska, d.d., družbi Mercator Degro, d.d. in Mercator Goriška, d.d. pa v naslednjih letih.

2.9 Informatika

Skupina Mercator je v letu 2000 nadaljevala z razvojem in posodabljanjem informacijskega sistema v trgovskih in netrgovskih družbah skupine v skladu s sprejetimi strateškimi smernicami razvoja informatike.

Na področju informatike so potekali naslednji sklopi aktivnosti:

- aktivnosti informacijske podpore tekočem poslovanju,
- aktivnosti poenotanja poslovno-informacijskih sistemov v celotnem trgovskem delu skupine,
- aktivnosti integracije novih ovisnih družb v enoten poslovno-informacijski sistem in
- aktivnosti razvoja novih poslovnih aplikacij.

Do konca leta 2001 bodo regijske trgovske družbe podprte z enotnim, integriranim poslovno informacijskim sistemom, ki bo omogočal učinkovitejše izvajanje poslovnih procesov ter spremljanje blagovnih

tokov v celotnem trgovskem delu Skupine Mercator. Poleg tega potekajo tudi intenzivne aktivnosti informatizacije celotne maloprodajne mreže ter razvoj sistema za računalniško izmenjavo podatkov s poslovnimi partnerji. Skupina Mercator posebno pozornost posveča tudi varnosti podatkov v okviru vseh elementov poslovno-informacijskih sistemov.

Razvoj in podpora poslovno-informacijskim sistemom trgovskih družb skupine izvaja sektor za informatiko in organizacijo obvladujoče družbe. Nekatere specializirane trgovske družbe in netrgovske družbe pa za podporo informacijskemu sistemu uporabljajo tudi storitve zunanjih izvajalcev.

Vsi procesi, ki potekajo v okviru razvoja in vzdrževanja informacijskih sistemov, so bili v okviru aktivnosti pridobivanja certifikata kakovosti ISO 9001 ustrezno standardizirani in poenoteni. Stroški informatike na ravni Skupine Mercator so v letu 2000 znašali približno 0,9 mlrd SIT.

Posodabljanje informacijskega sistema poteka skladno s sprednjimi strateškimi smernicami razvoja informatike.

2.10 Mercator in okolje

Del korporacijske kulture in Mercatorjevega poslanstva je tudi njegov odnos do širšega okolja ter vključevanje v potrebe in zahteve širše javnosti.

Del korporacijske kulture in predvsem poslanstva Mercatorja je tudi njegov odnos do širšega okolja ter vključevanje v potrebe in zahteve širše javnosti. S sponzorskimi in donatorskimi sredstvi pomaga graditi in negovati dobre medčloveške odnose ter razvijati in krepiti dejavnosti lokalnega in nacionalnega pomena na različnih področjih družbenega življenja.

Podpora dobrodelnih pobud, razvoja športa, kulture, izobraževanja in okoljevarstvenih projektov je ena od Mercatorjevih pomembnih poslovnih aktivnosti, s katerimi nadgrajuje zadovoljstvo potrošnikov, gradi pozitivni ugled, prepoznavnost, javno mnenje in predstavo o Mercatorju. S tem povečuje poslovno uspešnost. Za potrebe intervencij z značajem življenske ogroženosti je bila v letu 2000 osrednja Mercatorjeva dobrodelna akcija donacija sedmih reševalnih vozil reševalnim postajam iz vse Slovenije. Posebnega priznanja na kulturnem področju je bila deležna dolgoletna podpora izvedbi programov največje slovenske kulturne ustanove Cankarjevega doma in generalno pokroviteljstvo zlatega abonmaja.

V sklop Mercatorjeve odgovornosti do okolja in kakovostnih trgovskih storitev sodi tudi skrb za varovanje zdravja potrošnikov. Pri tem je ključnega

pomena tudi stalno izobraževanje zaposlenih o ravnanju z različnimi skupinami izdelkov, sanitarno higieniskih pogojih prodaje, sledljivosti živil. Izobražujemo jih tudi o drugih pogojih, potrebnih za prodajo neoporečnih izdelkov. Večina prodajnih in logističnih enot je opremljena z opremo za selektivno zbiranje embalaže za nadaljnjo predelavo.

V proizvodnih obratih je varstvu okolja in odgovornosti zanj posvečena posebna skrb. Zlasti to velja za kmetijske družbe, ki imajo v svojem sestavu velike živinorejske obrate. Ukrepi, ki jih te družbe na področju varovanja okolja tekoče izvajajo, so strokovno utemeljeni in preverjeni z vidika kratkoročnih in dolgoročnih vplivov na okolje.

Ustvarjanje prijaznih in urejenih okolij za potrošnika in zaposlene v prodajnih enotah ter povečevanje kakovosti ponudbe blaga in storitev se je odrazilo v štirih diplomah in prizanjih Združenja za trgovino pri GZS. Mercatorjeve trgovske družbe so jih prejele v letu 2000. Za urejenost prodajaln in za visoko strokovno usposobljeno osebje so bile nagrajene naslednje maloprodajne enote: Mercator hypermarket Ljubljana, samopostrežba Mercator v Ankaranu, prodajalna Mercator na Bledu in prodajalna Drogerija Mercator v nakupovalnem centru Krško.

2.11 Ocena in upravljanje s tveganji

Tveganje je vsaka negotovost v zvezi z bodočimi poslovnimi dogodki, ki lahko zmanjšajo verjetnost doseganja zastavljenih poslovnih ciljev. Dejavnike tveganja v Skupini Mercator se ocenjuje v okviru dveh skupin:

- poslovna tveganja, ki so povezana z negotovostjo bodoče konkurenčnosti ter možnostmi razvoja, rasti in preživetja;
- finančna tveganja, ki so povezana z negotovostjo vrednosti posameznih vrst premoženja in obveznosti ter odhodkov, povezanih z njimi.

2.11.1 Ocena poslovnih tveganj

Management Skupine Mercator ocenjuje, da so njena poslovna tveganja nizka, kar pomeni, da glede njenega bodočega razvoja, rasti, poslovne uspešnosti in premoženskega stanja ni visoke stopnje negotovosti.

Razlogi za nizko oceno poslovnih tveganj so naslednji:

- več kot 92% vseh prihodkov skupine predstavlja prodaja trgovskega blaga na drobno in debelo, od česar se pretežni del nanaša na trgovsko blago market programa;
- večina trgovskega blaga za široko potrošnjo je normalnih dobrin z razmeroma nizko dohodkovno elastičnostjo povpraševanja, kar bi ublažilo učinek morebitne recesije oziroma bistvenega zmanjšanja realne kupne moči na domačem trgu;
- 36,8% tržni delež na domačem trgu z enakomerno porazdelitvijo po celotnem ozemlju Slovenije predstavlja stabilni in močan vir prihodkov skupine in primeren konkurenčni položaj, tudi po vstopu Slovenije v Evropsko unijo;
- visoka pogajalska moč Skupine Mercator pri dobaviteljih trgovskega blaga bistveno zmanjšuje tveganje v smislu spremenljivosti nabavnih cen in pogojev;
- značilnosti trgovske dejavnosti ter cenovna politika omogočata razumeni prenos sprememb nabavnih

cen v prodajne cene, kar zmanjšuje tveganje spremembe neposredne dobičkonosnosti prihodkov;

Management Skupine Mercator ocenjuje, da so njena poslovna tveganja nizka.

- učinkovita in primerno decentralizirana organizacija skupine ter upravljaljskih aktivnosti omogoča na eni strani dovolj hiter in ustrezni odziv na spremembe v lokalnih okoljih, na drugi strani pa učinkovito zagotavljanje izpolnjevanja začrtanih ciljev na ravni celotne skupine;
- stalni stroški predstavljajo le približno petino vseh poslovnih stroškov, kar kaže na nizko stopnjo poslovnega vzvoda skupine;
- tveganje zastaranja, uničenja ali drugačnega zmanjšanja vrednosti zalog blaga, proizvodov in storitev je nizko, kar je posledica visokega obrata zalog ter značilnosti vrst blaga;
- vsa nekomercialna tveganja pri aktivnostih na tujih trgih so ustrezno zavarovana, komercialna tveganja pa so nadzorovana in zmanjšana z ustreznimi poslovnimi ukrepi;
- trženjske raziskave kažejo, da je stopnja kakovosti ponudbe in cenovna konkurenčnost trgovskega dela skupine visoka in iz leta v leto raste, kar kaže tudi stopnja ponovljivosti nakupa v Mercatorju, ki v letu 2000 že presega 98%.

2.11.2 Ocena finančnih tveganj

Management Skupine Mercator ocenjuje, da so njena finančna tveganja zmerna.

Finančna tveganja Skupina Mercator ocenjuje v okviru naslednjih skupin:

- komercialna tveganja, ki obsegajo tveganje, da terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev ne bodo poplačane;
- tržna tveganja, ki predvsem obsegajo tveganje spremembe inflacije, tveganje spremembe deviznega tečaja, tveganje spremembe obrestne mere, tveganje zmanjšane likvidnosti vrednostnih papirjev ter tveganje spremembe tržnih cen vrednostnih papirjev;
- tveganja plačilne sposobnosti, ki obsegajo tveganja nesposobnosti pravočasnega poravnavanja obveznosti, tako kratkoročnih kot dolgoročnih.

Management Skupine Mercator ocenjuje, da so komercialna tveganja na ravni celotne skupine zmerna. Razlogi za to so naslednji:

- delež prihodkov iz veleprodaje predstavlja le približno 29,1% celotnih prihodkov trgovske dejavnosti, pri prihodkih iz maloprodaje blaga so tveganja neporavnave terjatev zanemarljiva;
- veleprodajni kupci so razpršeni, poleg tega pa vse trgovske družbe skupine uporabljajo ustrezен bonitetni sistem za določanje maksimalne izpostavljenosti posameznemu poslovnu partnerju.

Management Skupine Mercator ocenjuje, da je tveganje spremembe inflacije na ravni celotne skupine

nizko, kar je posledica zmožnosti skupine, da učinke izgube kupne moči domače valute v primerni meri in pravočasno vgradi v prodajne cene blaga, izdelkov in storitev ter drugih poslovnih sredstev podjetja.

Management Skupine Mercator ocenjuje, da je tveganje spremembe deviznega tečaja na ravni celotne skupine zmerno, kar je posledica načrtovanega povečevanja valutne usklajenosti denarnih prilivov in odlivov zaradi internacionalizacije poslovnih aktivnosti.

Management Skupine Mercator ocenjuje, da je tveganje spremembe obrestne mere na ravni celotne skupine zmerno, saj le 43% vseh obveznosti iz financiranja predstavljajo obveznosti s spremenljivo realno obrestno mero, vezano na LIBOR in EURIBOR.

Tveganju zmanjšanja likvidnosti in spremembe tržnih cen vrednostnih papirjev skupina ni izpostavljena, ker nima materialno pomembnih naložb v vrednostne papirje oziroma ni izdala tržnih dolžniških vrednostnih papirjev.

Management Skupine Mercator ocenjuje, da je tveganje plačilne sposobnosti na ravni celotne skupine nizko, ker sistematično koriščenje možnosti predčasnih plačil obveznosti do dobaviteljev pomeni visoko likvidnostno rezervo. Visoka finančna moč ter konzervativna kapitalska sestava pa zagotavlja tudi dolgoročno plačilno sposobnost.

2.11.3 Politika upravljanja s tveganji

Skupina Mercator uporablja pri upravljanju s poslovnimi in finančnimi tveganji naslednjo politiko:

- s poslovnimi tveganji upravlja aktivno, in sicer z ustreznimi strateškimi usmeritvami, načrtovanjem in nadzorom poslovnih aktivnosti in tveganj, s pravočasnim in ustreznim prilagajanjem spremembam v notranjem in zunanjem poslovнем okolju, stalnim povečevanjem učinkovitosti poslovnih procesov ter zagotavljanjem mednarodne dolgoročne konkurenčnosti;
- s komercialnimi finančnimi tveganji skupina opravlja aktivno, in sicer z naslednjimi ukrepi in aktivnostmi:
 - s formaliziranim, centraliziranim bonitetnim sistemom, s katerim se omejuje izpostavljenost posameznim poslovnim partnerjem,
 - s centraliziranim nadzorom slabih plačnikov na ravni skupine,
 - z omejevanjem prodaje na odprto plačilo na novih trgih,
 - z ustreznimi zavarovanji terjatev, aktivnim kompenziranjem ter vezanimi posli.

- s tržnimi finančnimi tveganji skupina ne upravlja aktivno zaradi naslednjih razlogov:

- za odpravo tveganja spremembe inflacije ne obstajajo instrumenti, tako da se pred tem tveganjem aktivno ni mogoče zaščititi, poleg tega pa je izpostavljenost tveganju nizka;
- za odpravo tveganja spremembe obrestnih mer pri deviznih obveznostih sicer obstajajo instrumenti, ki pa po oceni managementa skupine ne omogočajo stroškovno učinkovite zaščite pred tveganjem, poleg tega pa je izpostavljenost temu tveganju zmerna;
- skupina zmanjšuje tveganje spremembe deviznih tečajev s povečevanjem pokritosti deviznih odlivov z deviznimi prilivi, kar je posledica internacionalizacije poslovnih aktivnosti (uradna valuta Bosne in Hercegovine je vezana na tečaj nemške marke in je popolnoma konvertibilna), drugih instrumentov pa zaradi stroškovne neučinkovitosti ne uporablja.

Upravljanje s tveganji je prilagojeno izpostavljenosti posameznim tveganjem ter učinkovitosti razpoložljivih mehanizmov za njihovo zmanjševanje.

S finančnimi tveganji plačilne sposobnosti skupina upravlja aktivno, in sicer z ustreznim sistemom upravljanja z denarnimi sredstvi ter ustreznimi strateškimi finančnimi odločtvami.

Izbrana politika upravljanja s tveganji po mnenju managementa Skupine Mercator ustreza nizki oziroma zmerni stopnji tveganj, ki jim je Skupina Mercator izpostavljena.

2.12 Strateške usmeritve in možnosti bodočega razvoja

V letu 2000 je Skupina Mercator nadaljevala z izpolnjevanjem srednjeročnega gospodarskega načrta za obdobje 2000-2003, ki je bil sprejet v letu 1999. Skupina Mercator načrtuje, da bo kljub povečevanju konkurence na domaćem trgu tudi v prihod-

njih letih povečevala čiste prihodke iz prodaje, predvsem zaradi širitve prodajne mreže doma in v tujini, ter hkrati povečevala tudi poslovno uspešnost in učinkovitost.

Poslanstvo Skupine Mercator:

Skupina Mercator je vodilna trgovska veriga na območju Slovenije in želi postati pomembna trgovska veriga v državah bivše Jugoslavije, ki s kakovostjo svoje ponudbe učinkovito zadovoljuje potrebe in želje potrošnikov, hkrati pa se s povečevanjem poslovne učinkovitosti primerja z najuspešnejšimi evropskimi trgovskimi verigami in dolgoročno povečuje vrednost premoženja lastnikov, pri čemer izpolnjuje obveznosti do zaposlenih in vseh ostalih interesnih skupin.

Poslanstvo Skupine Mercator uresničujejo vsi zaposleni:

- z medsebojnim zaupanjem in skupinskim delom,*
- s stalnim osebnostnim razvojem zaposlenih,*
- s spodbujanjem ustvarjalnosti,*
- z etičnim vedenjem,*
- s stalnim spremljanjem in izpolnjevanjem želja potrošnikov,*
- s spodbujevalnim načinom vodenja.*

Temeljni strateški cilji in aktivnosti Skupine Mercator so

- povečevanje kakovosti ponudbe in zadovoljstva potrošnika,
- zagotavljanje rasti prodaje in povečevanje tržnega deleža,
- povečevanje poslovne učinkovitosti,
- dolgoročni partnerski odnos s slovenskimi proizvajalci,
- zagotavljanje socialne varnosti zaposlenih,
- zagotavljanje kakovostnih in cenovno konkurenčnih proizvodov in storitev v okviru netrgovske dejavnosti,
- povezovanje s tujimi strateškimi partnerji,
- povečevanje vrednosti premoženja lastnikov in zagotavljanje varnosti naložb posojilodajalcev,
- skrb za okolje.

Ključne aktivnosti Skupine Mercator v prihodnjih letih

- Skupina Mercator bo nadaljevala z aktivnostmi na projektih, ki ustvarjajo dodatno vrednost za potrošnike in ustrezno povečujejo njihovo zvestobo ter zadovoljstvo.
- Skupina Mercator se bo uveljavila ter razširila obseg poslovnih aktivnosti na trgu Hrvaške ter Bosne in Hercegovine, poleg tega pa bo preučila tudi možnost vstopa na trg Jugoslavije. V prihodnjih letih bo internacionalizacija poslovnih aktivnosti omogočala nadaljnjo rast in razvoj Skupine Mercator.
- Skupina Mercator v letu 2001 načrtuje otvoritev naslednjih nakupovalnih centrov: MC Nova Gorica, MC Jesenice, MC Zagreb I. ter MC Kamnik. Glede na možnosti pa bo začela tudi s pripravo oziroma gradnjo MC Kranj, MC Split, MC Reka, MC Beograd in MC Zagreb II.
- V letu 2001 bo v skladu s konceptom upravljanja z blagovnimi skupinami oblikovala tekstilno verigo, v okviru katere bodo poslovale vse specializirane tekstilne prodajalne trgovskega dela skupine, z namenom povečevanja poslovne učinkovitosti in uspešnosti. Poleg tega se bodo začele tudi priprave za oblikovanje tehnične verige.
- V letu 2001 bo družba Povrtnina, d.d. pripojena matični družbi. Analizirane bodo prednosti morbitne pripojitve družb Emona Merkur, d.d. in Potrošnik, d.d. matični oziroma regijskim trgovskim družbam skupine.
- Skupina Mercator načrtuje spojitev družb nepravilnega dela skupine - Mesnine dežele Kranjske, d.o.o., Mercator Agrokombinat, d.o.o. ter Mercator KG Kočevje, d.o.o. - z družbo Kraljeve Mesnine, d.d. v novo družbo Mesnine dežele Kranjske, d.d., v kateri bo imela skupina večinski lastniški delež. S tem bo zagotovljena dolgoročna rast, razvoj in mednarodna konkurenčnost tudi na področju kmetijske in mesnopredelovalne industrije.
- Skupina bo ustanovila Mercatorjev trgovinski sklad s ključnimi slovenskimi dobavitelji. Njen namen je uskladiti skupni nastop na ciljnih trgih bivše Jugoslavije ter oblikovanje skupnega štipenditorskega sklada za zagotavljanje in povečevanje potrebnega socialnega in intelektualnega kapitala.
- Kljub potekajočim aktivnostim prestrukturiranja, aktivnostim internacionalizacije ter stalno naraščajoči se konkurenčni bo Skupina Mercator tudi v prihodnjih letih povečevala svojo poslovno uspešnost in učinkovitost. Povečevala bo svojo finančno moč in dolgoročne konkurenčne sposobnosti. S tem pa bo zasledovala cilj povečevanja vrednosti premoženja lastnikov, zagotavljanja varnosti naložb posojilodajalcev ter izpolnjevanja obveznosti do vseh drugih interesnih skupin.

Računovodske poročilo

3.1 Temeljne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. so pripravljeni v skladu z računovodskimi in poročevalskimi zahtevami slovenskih računovodskih standardov. Pri tem je upoštevana splošna mednarodna računovodska praksa, še zlasti mednarodni računovodski standardi, finančno pojmovanje kapitala in zahteva po realni ohranitvi kapitala. Vsi učinki revaloriziranja vplivajo na oblikovanje in črpanje revalorizacijskega izida, ki kot prihodek oziroma odhodek financiranja neposredno vpliva na izkazani poslovni izid.

Neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva se izkazujejo po nabavnih vrednostih in se časovno amortizirajo glede na dobo koristnosti.

Amortizacija se, razen za drobni inventar, katerega doba uporabnosti je daljša od enega leta, obračuna posamično. Zemljišča se ne amortizirajo, ker njihova doba koristnosti ni določljiva.

Finančne naložbe

Dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe se izvirno izkazujejo po njihovi nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali druga sredstva.

Finančne naložbe v odvisna podjetja so obračunane po kapitalski metodi, finančne naložbe v druga podjetja pa po naložbeni metodi.

Finančne naložbe v vrednostne papirje se ob datumu bilance stanja ovrednotijo s tržno vrednostjo oziroma z revalorizirano nabavno vrednostjo, če je ta nižja.

Dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe v kapital se revalorizirajo, posojila pa le, če je tako opredeljeno v pogodbji med upnikom in dolžnikom.

Zaloge trgovskega blaga

Zaloge trgovskega blaga se izvirno vrednotijo po nabavni vrednosti.

Revalorizacija zalog trgovskega blaga se opravi ob vsaki spremembi nabavnih cen s preračunom na novo nabavno ceno.

Zaloge blaga, prevzete v komisijo ali konsignacijo, so izkazane po nabavni vrednosti v izvenbilančni evidenci.

Za vrednost zalog trgovskega blaga, ki v obračunske obdobju niso bile prodane, nabavljeni pa so bile pred začetkom obračunskega obdobja, je oblikovan popravek vrednosti zalog v višini 50% njihove nabavne vrednosti. Za blago, ki je v zalogi več kot dve leti, pa je oblikovan popravek vrednosti blaga v višini 100% njegove nabavne vrednosti.

Terjatve iz poslovanja

Terjatve iz poslovanja se izvirno izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz verodostojnih knjigovodskih listin, ob predpostavki, da bodo plačani.

Popravki vrednosti dolgoročnih terjatev iz poslovanja se oblikujejo posamično, kadar ni plačan posamezni od zapadlih obrokov ali v primeru likvidacije, stečaja ali prisilne poravnave dolžnika. V primeru likvidacije, stečaja ali prisilne poravnave se popravijo za 100% vrednosti.

Kratkoročne terjatve iz poslovanja se popravijo za:

- 50%, če je od roka zapadlosti poteklo od 61 do 74 dni,
- 75%, če je od roka zapadlosti poteklo od 75 do 89 dni,
- 100%, če je od roka zapadlosti preteklo več kot 90 dni.

Kratkoročne terjatve za obresti iz naslova terjatev do kupcev se popravijo za :

- 50%, če je od roka zapadlosti poteklo do 365 dni,
- 100%, če je od roka zapadlosti poteklo nad 365 dni.

Tožene kratkoročne terjatve iz poslovanja se popravijo za 100% njihove vrednosti.

Dolgoročne rezervacije

Dolgoročne rezervacije so oblikovane za velika popravila, stroške osvajanja novih trgov, jubilejne nagnade in odpravnine, denacionalizacijske zahtevke in druge namene.

Dolgoročne rezervacije so oblikovane v breme stroškov, v skladu s planiranimi potrebami oziroma predvidevanji in dinamiko porabe. Oblikovane so za dolgočeno obdobje.

Rezervacije, oblikovane v breme stroškov, se črpajo neposredno, z bremenitvami za dejansko nastale stroške, v skladu z načrtom črpanja.

Obveznosti iz financiranja

Vse obveznosti iz financiranja se na začetku izkazujejo z dejanskimi zneski, ki izhajajo iz ustreznih knjigovodskih listin.

Dolgoročne obveznosti se revalorizirajo in obrestujejo v skladu s pogoji, dogovorjenimi v pogodbah z upniki. Obračun se obvezno opravi ob koncu poslovnega leta.

Obveznosti iz poslovanja

Tako dolgoročne kot tudi kratkoročne obveznosti iz

poslovanja se izvirno izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz verodostojnih knjigovodskih listin.

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja se revalorizirajo le, če je to izrecno dogovorjeno.

Prihodki in odhodki

Družba razčlenjuje prihodke in odhodke na prihodke in odhodke iz poslovanja, financiranja in izredne prihodke in odhodke.

Tečajne razlike

Sredstva in obveznosti, ki so izražene v tujih valutah, so preračunane v domačo valuto po uradnih tečajih tujih valut na dan izkaza stanja. Tečajne razlike so vključene v izkaz uspeha kot prihodki ali odhodki od financiranja.

Metoda priprave konsolidiranih računovodskih izkazov

Konsolidirani računovodski izkazi so skupek posamečnih računovodskih izkazov podjetij, ki prikazujejo premoženjsko in finančno stanje ter poslovni izid, kot da bi šlo za eno samo podjetje. Pri sestavljanju konsolidiranih računovodskih izkazov so učinki vseh transakcij med povezanimi podjetji v celoti izločeni.

Pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Mercator se uporablja metoda enotnega podjetja. Po tej metodi vsa sredstva in obveznosti obvladujejoče in vseh odvisnih družb pripadajo skupini, manjšinski lastniški delež pa so izkazani kot del lastniškega kapitala skupine. Čisti dobiček oziroma izguba poslovnega leta se razdeli na čisti dobiček oziroma izgubo večinskega lastnika in čisti dobiček oziroma izgubo manjšinskih lastnikov.

3.2 Računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

3.2.1 Revidirani računovodski izkazi družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

Izkaz stanja družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. na dan 31.12. 2000

v 000 SIT

Družba Poslovni sistem
Mercator, d.d. je obvladujoča
družba Skupine Mercator.
Zavezana je k pripravi nekonso-
lidiranih in konsolidiranih
računovodskih izkazov.

Vrsta sredstev / obveznosti do virov sredstev	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Sredstva			
Stalna sredstva	86.643.411	73.544.737	58.597.314
Neopredmetena dolgoročna sredstva	200.796	188.810	146.997
Opredmetena osnovna sredstva	32.796.238	28.714.165	23.695.878
Dolgoročne finančne naložbe	53.646.377	44.641.762	34.740.846
Popravek kapitala	0	0	13.593
Gibljiva sredstva	33.511.660	19.316.264	13.941.641
Zaloge	8.166.232	6.655.805	6.027.003
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	918	10.137	19.999
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	12.556.636	9.082.832	6.657.560
Kratkoročne finančne naložbe	12.139.326	2.797.669	954.372
Denarna sredstva	369.875	578.304	163.593
Aktivne časovne razmejitve	278.673	191.517	119.114
Skupaj sredstva	120.155.071	92.861.001	72.538.955
Obveznosti do virov sredstev			
Kapital	67.067.004	57.796.073	50.552.878
Osnovni kapital	32.085.040	32.085.040	32.085.040
Vplačani presežek kapitala	541.241	577.799	139.213
Rezerve	4.300.883	1.346.630	1.346.630
Preneseni dobiček / izguba prejšnjih let	0	0	0
Revalorizacijski popravek kapitala	25.970.512	20.832.351	16.981.995
Nerazporejeni čisti dobiček / izguba poslovnega leta	4.169.328	2.954.253	0
Dolgoročne rezervacije	1.353.545	1.313.111	0
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	16.147.100	10.018.916	3.363.971
Dolgoročne obveznosti iz poslovanja	4.792	4.050	3.811
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	21.529.430	13.840.391	10.104.712
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	12.653.079	9.188.506	7.604.580
Pasivne časovne razmejitve	1.400.121	699.954	909.003
Skupaj obveznosti do virov sredstev	120.155.071	92.861.001	72.538.955
Izvenbilančna evidenca	15.200.058	16.963.322	14.127.254

Izkaz uspeha družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. od 1.1. 2000 do 31.12. 2000

v 000 SIT

Vrsta prihodka oziroma odhodka	2000	1999	1998
Čisti prihodki iz prodaje	96.450.055	77.314.429	66.496.079
Prihodki iz prodaje proizvodov - domači trg	138.757	133.207	92.638
Prihodki iz prodaje proizvodov - tují trg	0	0	111
Prihodki iz prodaje storitev - domači trg	5.040.387	2.366.540	2.059.806
Prihodki iz prodaje storitev - tují trg	10.236	22.943	70.027
Prihodki iz prodaje blaga - domači trg	90.564.827	74.585.388	64.115.510
Prihodki iz prodaje blaga - tují trg	428.393	61.342	95.676
Prihodki iz prodaje materiala	34	718	3.201
Prihodki iz usredstvenih lastnih učinkov	267.421	144.291	59.113
Stroški prodanih količin	-73.763.016	-58.889.103	-50.969.585
Proizvajalni stroški	-102.669	-109.379	-82.311
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-73.660.347	-58.779.724	-50.887.274
Kosmati dobiček iz prodaje	22.687.039	18.425.326	15.526.494
Stroški uprave	-5.053.220	-4.991.512	-2.712.894
Stroški prodaje	-14.397.260	-12.101.652	-12.690.000
Drugi prihodki iz poslovanja	3.300	0	10
Dobiček / izguba iz poslovanja	3.239.859	1.332.162	123.610
Prihodki iz udeležb v dobičku v državi in tujini	3.114.802	1.780.043	826.593
Prihodki iz obresti in drugi prihodki iz financiranja	2.613.065	1.738.416	2.117.164
Odpisi dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	-2.104.081	-251.085	-443.283
Odhodki iz obresti in drugi odhodki financiranja	-2.521.229	-1.506.137	-1.381.308
Dobiček / izguba iz rednega delovanja	4.342.416	3.093.399	1.242.776
Izredni prihodki	664.444	663.842	560.204
Izredni odhodki	-837.432	-802.988	-456.350
Celotni dobiček / izguba	4.169.428	2.954.253	1.346.630
Davek iz dobička	-100	0	0
Čisti dobiček / izguba poslovnega leta	4.169.328	2.954.253	1.346.630
Akumulacija*	5.361.340	4.534.585	3.156.315

* Akumulacija brez udeležb v poslovnih izidih odvisnih družb.

**Izkaz finančnih tokov družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. od 1.1. 2000 do
31.12. 2000**

v 000 SIT

Vrsta finančnih tokov	2000	1999	1998
Revalorizirano začetno stanje denarnih sredstev	629.773	176.026	210.833
Prihodki	102.845.666	81.496.730	70.000.050
Odhodki brez amortizacije in oblik.dolg.rezervacij	-96.457.891	-75.258.880	-66.189.838
Davki iz dobička in deleži iz dobička (razen lastnikov)	-100	0	0
Nepopravljeni čisti pritoki (odtoki) pri poslovni dejavnosti	7.017.448	6.413.876	4.021.045
Povečanje obveznosti iz poslovanja in pasivnih časovnih razmejitev	3.285.049	727.794	0
Zmanjšanje obveznosti iz poslovanja in pasivnih časovnih razmejitev	0	0	-2.471.699
Povečanje terjatev iz poslovanja in aktivnih časovnih razmejitev	-2.725.422	-1.971.266	-850.014
Povečanje zalog	-918.060	-170.750	0
Zmanjšanje zalog	0	0	588.503
Popravljeni čisti pritoki (odtoki) pri poslovni dejavnosti	6.659.015	4.999.654	1.287.835
Pobotano povečanje neopredmetenih dolg.sredstev	-57.133	-69.909	0
Pobotano zmanjšanje neopredmetenih dolg.sredstev	0	0	661.449
Pobotano povečanje opredmetenih osnovnih sredstev	-3.759.341	-5.148.618	0
Pobotano zmanjšanje opredmetenih osnovnih sredstev	0	0	636.817
Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih naložb	-5.031.498	-7.260.612	-7.886.991
Pobotano povečanje kratkoročnih finančnih naložb	-9.092.665	-1.770.765	0
Pobotano zmanjšanje kratkoročnih finančnih naložb	0	0	807.248
Čisti pritoki (odtoki) pri poslovni in investicijski dejavnosti	-11.281.622	-9.250.250	-4.493.642
Povečanje kapitala	0	461.549	200.674
Zmanjšanje kapitala	-42.247	0	0
Pobotano povečanje dolgoročnih rezervacij	0	0	0
Pobotano zmanjšanje dolgoročnih rezervacij	0	0	0
Pobotano povečanje dolg. obveznosti iz financiranja	5.236.500	6.399.283	345.833
Pobotano povečanje kratk. obveznosti iz financiranja	6.457.244	2.967.722	4.110.728
Pobotano zmanjšanje obveznosti do lastnikov iz dobička	0	0	0
Končno stanje denarnih sredstev	369.875	578.304	163.593

3.2.2 Pojasnila k revidiranim računovodskim izkazom družbe Poslovni sistem Mercator, d.d.

Pojasnila k izkazu stanja

Neopredmetena dolgoročna sredstva

v 000 SIT

	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Dobro ime	0	0	0
Organizacijski stroški	11.904	12.427	12.523
Materialne pravice	97.234	59.780	26.433
Druge postavke	91.658	116.603	108.041
Skupaj	200.796	188.810	146.997

Organizacijski stroški se nanašajo na vnaprej plačano najemnino za opremo. Materialne pravice obsegajo predvsem licenčne pravice in blagovne

znamke, druge postavke pa se nanašajo na vlaganja v tuja osnovna sredstva in pravice do uporabe programske opreme.

Opredmetena osnovna sredstva

v 000 SIT

	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Zemljišča	5.773.512	4.311.752	2.622.800
Zgradbe	21.138.430	17.049.740	13.517.961
Oprema	3.828.026	3.866.655	3.280.513
Druga opredmetena sredstva	38.145	28.415	19.098
Opredmetena osnovna sredstva v gradnji (izdelavi)	716.615	1.975.879	3.070.151
Predujmi za opredmetena osnovna sredstva	1.301.510	1.481.724	1.185.356
Skupaj	32.796.238	28.714.165	23.695.879

Sprememba vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2000 je posledica:

- naložb v skupni vrednosti 5.935.336 tisoč SIT, od česar se 3.126.511 tisoč SIT nanaša na naložbe v nakupovalne centre, 440.319 tisoč SIT na naložbe v samopostrežbe in njihove prenove, 1.419.036 tisoč SIT na nakup štirih malopro-

dajnih enot, preostalih 949.470 tisoč SIT pa na ostale naložbe,

- revalorizacije vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v skupnem znesku 2.272.635 tisoč SIT;
- amortizacije v višini 2.190.823 tisoč SIT;
- odpisov oziroma odprodaje opredmetenih osnovnih sredstev v skupni vrednosti 1.923.089 tisoč SIT.

Dolgoročne finančne naložbe

v 000 SIT

	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Dolgoročne finančne naložbe v odvisna podjetja	50.570.144	37.947.755	26.974.566
Dolgoročne finančne naložbe v pridružena podjetja	502.713	3.139.285	738.362
Dolgoročne finančne naložbe v druga podjetja	45.157	452.271	2.836.697
Dolgoročno dana posojila odvisnim podjetjem	2.335.082	2.909.218	3.993.107
Dolgoročno dana posojila pridruženim podjetjem	305	1.962	3.863
Dolgoročno dana posojila in depoziti drugim podjetjem ter bankam	192.976	191.271	194.251
Skupaj	53.646.377	44.641.762	34.740.846

Dolgoročne finančne naložbe predstavljajo 44,6% vseh sredstev družbe. Glede na stanje v začetku leta 2000 se je njihova vrednost povečala za 20,2%.

Večina dolgoročnih finančnih naložb (94,5%) se nanaša na lastniške deleže odvisnih družb Skupine Mercator doma in v tujini. Glede na stanje v začetku leta 1999 so se povečale za 33,3%, pri čemer so spremembe v letu 2000 posledica:

- nakupa 56,9% lastniškega deleža družbe Emona Merkur, d.d. v vrednosti 3.351 mio SIT,
- prenosa vrednosti naložb v družbe Emona Merkur, d.d. (2.458 mio SIT), Mercator Pula, d.o.o. (66 mio SIT) in Povrtnina, d.d. (78 mio SIT) iz naložb v pridružene družbe v naložbe v odvisna podjetja,
- nakupa 58,0% deleža družbe Povrtnina, d.d. v vrednosti 168 mio SIT,

- nakupa 50,1% deleža družbe Potrošnik, d.d. v vrednosti 827 mio SIT,
- nakupa 1,5% deleža družbe Mercator Gorenjska, d.d. v vrednosti 35 mio SIT,
- nakupa 0,2% deleža družbe Mercator Goriška, d.d. v vrednosti 10 mio SIT,
- vlaganja v družbo Mercator TC Sarajevo, d.o.o v vrednosti 564 mio SIT ter družbo Intermercator, G.m.b.H. v vrednosti 71 mio SIT,
- udeležb v dobičkih in izgubah odvisnih družb v čisti vrednosti 1.250 mio SIT, kjer je že upoštevano zmanjšanje za odpravo celotnega neknjiženega dobrege imena družbe Mercator Goriška, d.d. v vrednosti 21 mio SIT in odprave neknjiženega slabega imena družbe Emona Merkur, d.d. v vrednosti 278 mio SIT,
- revalorizacije naložb v skupni vrednosti 3.890 mio SIT.

Celotno neknjiženo dobro ime pri nakupu družbe Mercator Goriška, d.d. v vrednosti 20.898 tisoč SIT je družba že odpravila z zmanjšanjem udeležbe v dobičku te družbe za leto 2000. Na dan 31.12. 2000 obstaja še neknjiženo slabo ime iz naslova nakupa družbe Mercator Gorenjska, d.d. v višini 254 mio SIT in iz naslova nakupa družbe Potrošnik, d.d. v višini 232 mio SIT. Celotno neknjiženo slabo ime pri družbi Emona Merkur, d.d. v vrednosti 278 mio SIT je družba že odpravila z zmanjšanjem udeležbe v izgubi. Na dan 31.12. 2000 obstaja še neknjiženo dobro ime v vrednosti 27 mio SIT pri družbi Povrtnina, d.d.

Vrednost naložb v pridružene družbe se je glede na začetek leta 2000 zmanjšala za 2.637 mio SIT, kar je predvsem posledica nakupa dodatnih deležev družb Emona Merkur, d.d. in Povrtnina, d.d. ter prenosa teh družb med odvisne družbe. Na dodatno zmanjšanje naložb v pridružene družbe je vplival popravek vrednosti naložbe v družbo Unimercat, G.m.b.H. v višini 79 mio SIT, s katerim je oblikovan 100% popravek vrednosti naložbe zaradi uvedbe stečajnega postopka nad njo.

Naložbe v ostale družbe so se v letu 2000 zmanjšale za 407 mio SIT iz naslova prodaje delnic.

Pregled dolgoročnih finančnih naložb doma in v tujini na dan 31.12. 2000

Družbe oz. podjetja	Lastniški delež		Vrednost kapitalske naložbe	
	31.12. 2000	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Emona Merkur, d.d.*	95,89	4.848.977	2.458.176	1.175.928
Povrtnina, d.d.*	100,00	0	78.168	0
Potrošnik, d.d.	50,10	836.868	0	0
Mercator SVS, d.d.	100,00	11.066.724	9.245.672	8.010.053
Mercator Dolenjska, d.d.	100,00	5.077.032	4.513.554	4.052.248
Mercator Degro, d.d.	100,00	3.530.032	2.975.879	2.716.362
Mercator Gorenjska, d.d.*	93,38	4.736.160	3.943.706	675.162
Mercator Goriška, d.d.*	99,05	5.402.647	4.349.237	322.705
Mercator Modna hiša, d.o.o.	100,00	768.790	642.266	532.728
Trgovina doma		37.725.475	29.445.643	18.569.212
Intermercator, G.m.b.H. Avstrija	100,00	139.459	117.017	91.302
Mercator TC Sarajevo, d.o.o.	52,00	562.295	0	0
Mercator Pula, d.o.o.*	50,00	0	65.578	0
Trgovina v tujini		701.754	182.595	91.302
Skupaj trgovina		38.427.229	29.628.238	18.660.514
Mercator Emba, d.d.	51,19	968.189	859.666	776.332
Eta, d.d.	74,79	1.743.898	1.532.026	1.378.153
Mesnine dežele Kranjske, d.o.o.	90,56	624.768	485.387	394.621
Pekarna Grosuplje, d.d.	51,01	822.398	688.855	580.473
Slosad, d.d.	100,00	100.370	79.755	39.241
Zmajčkov butik, d.d.	0,00	0	0	393.849
Skupaj industrija		4.259.623	3.645.689	3.562.669
Mercator Agrokombinat, d.o.o.	100,00	1.301.037	1.182.512	1.187.788
Mercator KG Kočevje, d.o.o.	90,94	2.692.348	2.551.273	2.369.720
Mercator KŽK Kranj, d.o.o.	100,00	2.005.144	1.837.736	1.704.241
Skupaj kmetijstvo		5.998.529	5.571.521	5.261.749
M Hotel, d.o.o.	100,00	982.994	886.883	888.438
Mercator Sremič, d.o.o.	100,00	590.762	565.285	558.874
Skupaj gostinstvo		1.573.756	1.452.168	1.447.312

Družbe oz. podjetja	Lastniški delež		Vrednost kapitalske naložbe	
	31.12. 2000	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Mercator Optima, d.o.o.	100,00	311.007	252.061	216.117
Skupaj storitve		311.007	252.061	216.117
Skupaj odvisne družbe		50.570.144	40.549.677	29.148.361
Spar Slovenija, d.o.o.	20,00	202.436	185.892	172.762
Unileasing, d.o.o.	20,00	18.095	16.616	15.442
Alpkomerc, d.d.	20,00	282.182	259.120	0
Gorenjska mlekarna, d.d.	0,00	0	0	385.954
Spectrum, d.o.o.	0,00	0	0	89.682
Skupaj pridružene družbe v državi		502.713	461.628	663.840
Goimpex, s.r.l. Italija	0,00	0	0	2.190
Unimercat, G.m.b.H. Nemčija	25,00	0	75.735	72.332
Skupaj pridružene družbe v tujini		0	75.735	74.522
Skupaj pridružene družbe		502.713	537.363	738.362
Ostale družbe v državi		45.157	452.271	662.902
Skupaj v državi		50.416.260	41.280.981	30.383.801
Skupaj v tujini		701.754	258.330	165.824
Skupaj		51.118.014	41.539.311	30.549.625

* V letih 1998 in 1999 so bile družbe vključene med pridružene oziroma ostale družbe.

Zaloge

Zaloge surovin in materiala ter trgovskega blaga so na dan 31.12. 2000 znašale 8.166 mio SIT, v strukturi gibljivih sredstev pa predstavljajo 24,4%. V primerjavi s stanjem ob koncu leta 1999 se je stanje zalog povečalo za 22,7%.

Koeficient obračanja zalog, računan na nabavno vrednost prodanega blaga, v letu 2000 znaša 9,9, kar pomeni, da so se zaloge povprečno obrnile v 37 dneh in se je obrat glede na leto 1999 izboljšal za 2 dni.

Kratkoročne terjatve iz poslovanja

Kratkoročne terjatve iz poslovanja so na dan 31.12. 2000 znašale 12.557 mio SIT, kar pomeni 38,2% rast glede na stanje ob začetku leta. Njihov delež v gibljivih sredstvih znaša 37,5%. Ključni razlogi za tako rast pa so povečani čisti prihodki iz prodaje na debelo za 33,4%. Terjatve so se v letu 2000 v povprečju obrnile v 41 dneh, kar pomeni poslabšanje za 4 dni glede na leto 1999.

Med kratkoročnimi terjtvami iz poslovanja predstavljajo največji delež terjatve do drugih podjetij (49,3%), terjatve do odvisnih podjetij (33,4%), terjatve do pridruženih podjetij (11,2%), ostalo pa so kratkoročne varščine, kratkoročni potrošniški krediti ter druge kratkoročne terjatve.

Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe so se v primerjavi z začetkom leta 2000 povečale za 333,9%, kar je predvsem posledica danih kratkoročnih posojil odvisnim družbam v tujini v skupnem znesku 9.913 mio SIT, od tega pa se 3.990 mio SIT nanaša na kredit družbi Mercator Tržni centar Sarajevo, d.o.o. in 5.923 mio SIT na kredit družbi Mercator Pula, d.o.o. ter danih kratkoročnih posojil odvisnim

družbam v državi v znesku 945 mio SIT. Vračila kratkoročnih danih posojil v letu 2000 so znašala 1.298 mio SIT in se nanašajo predvsem na vrnjena kratkoročno dana posojila drugim podjetjem.

Popravek kapitala

Na dan 1.1. 2000 družba ni imela v lasti lastnih delnic. Tekom leta je družba pridobila za namene kapitalskega povezovanja 192.300 lastnih delnic v skupni vrednosti 2.330 mio SIT. Vse lastne delnice je tekom leta tudi odtujila. Pri tem je bila realizirana kapitalska izguba v skupni vrednosti 37 mio SIT, ki zmanjšuje vplačani presežek kapitala. Družba na dan 31.12. 2000 ni imela v lasti lastnih delnic.

Aktivne časovne razmejitve

Aktivne časovne razmejitve, ki ob koncu leta 2000 znašajo 279 mio SIT, so glede na stanje ob koncu lanskega leta porasle za 45,5%. Večino aktivnih časovnih razmejitev predstavljajo razmejeni superrabati, ki znašajo 196 mio SIT. Ostale razmejitve se nanašajo na kratkoročno odložene stroške finančnih popustov ter vkalkuliran davek na promet nepremičnin.

Kapital

	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998	v 000 SIT
Osnovni kapital	32.085.040	32.085.040	32.085.040	
Vplačani presežek kapitala	541.241	577.799	139.213	
Rezerve	4.300.883	1.346.630	1.346.630	
Dobiček / izguba prejšnjih let	0	0	0	
Revalorizacijski popravek kapitala	25.970.512	20.832.351	16.981.995	
Nerazporejeni dobiček / izguba leta	4.169.328	2.954.253	0	
Skupaj	67.067.004	57.796.073	50.552.878	

Družba ne izkazuje dobička iz preteklih let, ker so delničarji družbe odločili, da se revalorizirana izguba iz preteklih let po stanju na dan 31.12. 1998, v skupni višini 17.038 mio SIT, pokrije delno v breme rezerv in v breme revalorizacijskega popravka kapitala, nerazporejeni dobiček pa se razporedi v rezerve družbe. V rezerve družbe so delničarji raz-

poredili tudi del dobička leta 1999 v višini 2.633 mio SIT, preostali del v višini 321 mio SIT pa je bil uporabljen za oblikovanje sklada lastnih delnic, ki je izkazan v okviru rezerv.

Vrednost kapitala se je v letu 2000 povečala zaradi revalorizacije v višini 5.138 mio SIT ter ustvarjenega

čistega dobička poslovnega leta v višini 4.169 mio SIT. Zmanjšanje vplačanega presežka kapitala v višini 37 mio SIT se nanaša na realizirano kapitalsko izgubo pri prodaji lastnih delnic.

Dolgoročne rezervacije

V letu 2000 družba ni oblikovala novih dolgoročnih rezervacij. Stanje dolgoročnih rezervacij se je povečalo za 117 mio SIT iz naslova revalorizacije,

zmanjšalo pa za 76 mio SIT iz naslova črpanja. Dolgoročne rezervacije so bile črpane:

- v višini 16 mio SIT iz naslova oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odškodnine po denacionalizacijskih zahtevkih,
- v višini 60 mio SIT pa iz naslova oblikovanih dolgoročnih rezervacij za osvajanje novih trgov, v skladu z načrtom črpanja rezervacij.

Dolgoročne obveznosti iz financiranja

Dolgoročne obveznosti iz financiranja na dan 31.12. 2000 znašajo skupaj 16.147 mio SIT, kar pomeni 61,2% povišanje glede na konec preteklega leta.

	v 000 SIT		
	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Dolgoročna prejeta posojila	16.147.100	10.018.916	3.363.971
- tolarska posojila	4.292.445	3.532.887	907.767
- devizna posojila	11.854.655	6.486.029	2.456.204

V letu 2000 se je družba dolgoročno zadolževala predvsem pri tujih bankah. V septembru 2000 je bila podpisana mednarodna sindicirana posojilna pogodba v višini 40,5 mio EUR. V sindikatu je sodelovalo 7 tujih in 1 domača banka, organizatorica posojila pa je bila Raiffeisen Zentralbank Österreich.

Dolgoročne obveznosti iz poslovanja

Dolgoročne obveznosti iz poslovanja v vrednosti 4.792 tisoč SIT se v celoti nanašajo na obveznosti iz naslova skupnih vlaganj.

Kratkoročne obveznosti iz financiranja

	v 000 SIT		
	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Kratkoročno dobljena posojila pri odvisnih podjetjih	887.131	1.201.964	1.084.772
Kratkoročno dobljena posojila pri drugih podjetjih	550.226	619.488	168.006
Kratkoročno dobljena posojila pri pridruženih podjetjih	0	1.152.337	1.376.544
Kratkoročno dobljena posojila pri bankah	15.867.160	8.329.760	6.435.822
Kratkoročni del dolgoročnih obveznosti	4.155.902	2.460.141	953.959
Kratkoročno izdani vrednostni papirji, prejeti depoziti	69.011	76.701	85.609
Skupaj	21.529.430	13.840.391	10.104.712

Kratkoročne obveznosti iz financiranja so se v primerjavi z letom 1999 povečale za 55,6%. Največji delež kratkoročnih obveznosti iz financiranja se nanaša na kratkoročna posojila poslovnih bank, od česar se 16.424 mio SIT nanaša na tolarska posojila, 5.105 mio SIT pa na devizna posojila.

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja znašajo 12.653 mio SIT. V primerjavi z letom 1999 so se povečale za 37,7%. Ključni razlog za rast je povečanje nabavne vrednosti prodanega blaga za 25,3%. Obračanje obveznosti iz poslovanja se glede na leto 1999 podaljšalo za 2 dni in znaša 54 dni.

Poleg kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev trgovskega blaga in drugih dobaviteljev (90,8%) vključujejo kratkoročne obveznosti iz poslovanja še obveznosti do zaposlenih (5,4%) ter obveznosti do države (3,8%).

Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve znašajo po stanju konec leta 1.400 mio SIT in so se glede na stanje ob koncu leta 1999 povečale za 100,0%. Pasivne časovne razmejitve se nanašajo na:

- vnaprej vračunane stroške v višini 1.299 mio SIT, ki se nanašajo predvsem na vkalkulirane stroške potencialne vnovčitve garancij v višini 1.098 mio SIT,
- kratkoročne odložene prihodke v višini 102 mio SIT.

Izvenbilančna evidenca

Vrednost izvenbilančne evidence znaša 15.200 mio SIT, pri čemer se največji delež nanaša na prevzeta jamstva za obveznosti odvisnih družb ter druga prevzeta jamstva (54,8%) in dane hipoteke za zavarovanje posojil poslovnih bank (28,0%). Preostalih 17,2% vrednosti izvenbilančne evidence se nanaša na izdane bone, na blago, prevzeto v konsignacijo, denacionalizacijske zahtevke, vračljivo embalažo, neknjiženo slabo in dobro ime ter druge postavke.

Pojasnila k izkazu uspeha

Čisti prihodki iz prodaje

v 000 SIT

	2000	1999	1998
Prihodki iz prodaje blaga	88.264.912	72.409.556	62.045.573
- veleprodaja	39.775.588	29.825.732	24.485.199
- maloprodaja	48.489.324	42.583.824	37.560.374
Interna marža	2.995.763	2.382.183	2.227.926
Prihodki iz prodaje storitev in proizvodov	5.189.380	2.522.690	2.222.580
Skupaj	96.450.055	77.314.429	66.496.079

Čisti prihodki iz prodaje v letu 2000 znašajo 96.450.055 tisoč SIT. Glede na preteklo leto so ob

upoštevanju kumulativne stopnje rasti življenjskih stroškov v višini 8,9% realno višji za 14,6%.

Kosmati dobiček

Kosmati dobiček iz prodaje znaša 22.687.039 tisoč SIT in je za 23,1% višji kot v letu 1999. Družba je v letu 2000 realizirala za 17.600.328 tisoč SIT čiste razlike v ceni, kar je nominalno za 9,9% več kot v letu 1999.

Stroški po naravnih vrstah

v 000 SIT

	2000	1999	1998
Stroški prodanih količin	73.763.016	58.889.103	50.969.585
Stroški prodaje	14.397.260	12.101.652	12.690.000
Stroški uprave	5.053.220	4.991.512	2.712.894
Skupaj	93.213.496	75.982.267	66.372.479
Nabavna vrednost prodanega blaga	73.660.347	58.779.724	50.887.274
Stroški materiala	1.345.653	1.256.780	1.333.930
Stroški storitev	5.195.347	3.930.981	3.230.006
Popravki vrednosti obratnih sredstev	437.847	301.536	329.583
Stroški amortizacije	2.294.780	1.970.485	2.363.581
Oblikovane dolgoročne rezervacije	0	1.119.508	0
Stroški dela	9.952.002	8.347.284	7.792.641
Drugi stroški	224.851	166.590	353.153
Sprememba vrednosti zalog	102.669	109.379	82.311
Skupaj	93.213.496	75.982.267	66.372.479

Stroški uprave in prodaje znašajo skupaj 19.450.480 tisoč SIT. V primerjavi z letom 1999 so nominalno višji za 13,8%, realno pa za 4,5%. Stroški uprave in prodaje, zmanjšani za stroške amortizacije in oblikovanih dolgoročnih rezervacij, so 2000 glede na preteklo leto v letu nominalno višji za 14,3%, realno pa za 5,0%, glede na leto 1999 pa je njihov delež v čistih prihodkih iz prodaje padel za 1,6 odstotne točke na 17,8%, kar kaže na povečanje stroškovne učinkovitosti.

V letu 2000 družba ni oblikovala dolgoročnih re-

zervacij, črpala pa je za 76.332 tisoč SIT dolgoročnih rezervacij, od tega 16.332 tisoč SIT za odškodnine po denacionalizacijskih zahtevkih ter 60.000 tisoč SIT za osvajanje novih trgov.

V primerjavi z letom 1999 so stroški dela na zaposlenega na podlagi delovnih ur v letu 2000 višji za 10,0%. Osnovne plače so se v letu 2000 povišale za 6,2%, kar je v skladu z Zakonom o minimalni plači, o načinu usklajevanja plač in o regresu za letni dopust, kjer je določen način usklajevanja plač z rastjo življenjskih stroškov.

Prihodki iz financiranja

v 000 SIT

	2000	1999	1998
Prihodki iz udeležb v dobičku odvisnih podjetij	3.051.415	1.710.348	773.111
Prihodki iz udeležb v dobičku pridruženih podjetij	61.486	67.703	46.088
Prihodki iz udeležb v dobičku drugih podjetij	1.901	1.992	7.394
Prihodki iz obresti	1.007.622	523.721	759.757
Prihodki iz cassascontov	1.022.501	689.134	690.099
Drugi prihodki financiranja	121.778	204.319	177.434
Prihodki iz tečajnih razlik	24.049	38.701	231.418
Revalorizacijski presežek	437.115	282.541	258.456
Skupaj	5.727.867	3.518.459	2.943.757

Prihodki iz financiranja v letu 2000 znašajo 5.727.867 tisoč SIT, kar je za 62,8% več kot v letu 1999. Največji delež (53,3%) predstavljajo prihodki iz udeležb v dobičku odvisnih podjetij, ki so porasli za 78,4%. Bistveno so se povečali tudi prihodki iz obresti, in sicer za 92,4%; prihodki od cassascontov pa so porasli kar za 48,4%.

Revalorizacijski presežek v letu 2000 znaša 437.115 tisoč SIT in je sestavljen iz:

- prihodkov od revalorizacije dolgoročno danih posojil v višini 38.487 tisoč SIT,
- prihodkov od tečajnih razlik v višini 555.064 tisoč SIT,
- revalorizacijskega primanjkljaja v višini 5.254.928 tisoč SIT, ki se nanaša na revalorizacijo kapitala in dolgoročnih rezervacij,
- revalorizacijskega primanjkljaja v višini 343.713 tisoč SIT, ki se nanaša na revalorizacijo dolgoročnih in kratkoročnih kreditov ter dolgoročnih obveznosti iz poslovanja,
- odhodkov od negativnih tečajnih razlik v višini 1.185.204 tisoč SIT, ki se nanašajo na revalorizacijo deviznih obveznosti iz financiranja.

Odhodki iz financiranja

v 000 SIT

	2000	1999	1998
Odpisi dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	2.104.081	251.085	443.283
- v odvisna podjetja	2.024.979	237.768	442.167
- v pridružena podjetja	78.820	13.284	0
- v druga podjetja	282	33	1.116
Odhodki za obresti	2.349.072	1.374.572	1.017.064
Odhodki za cassasconte	42.332	15.560	13.920
Odhodki iz tečajnih razlik	129.825	116.005	350.324
Skupaj	4.625.310	1.757.222	1.824.591

Največji delež odhodkov iz financiranja (50,8%) predstavljajo odhodki za obresti, ki so glede na leto 1999 porasli za 70,9%, kar je predvsem posledica večje zadolženosti zaradi naložb v osnovna sredstva ter financiranja naložb v tujini, ki v celoti poteka preko obvladujoče družbe.

Največ so porasli odhodki iz naslova odpisov dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb, predvsem zaradi večje realizirane izgube v nekaterih odvisnih družbah, kar je predvsem posledica procesov prestrukturiranja družb Skupine Mercator.

Pretežni del odpisov v odvisnih družbah se nanaša na udeležbo v izgubi družbe Emona Merkur, d.d. v višini 1.393 mio SIT, ki je nastala zaradi uskladitve vrednosti premoženja družbe s tržnimi cenami, uveljavitve Mercatorjevih poslovnih in računovodskeih standardov ter procesov preoblikovanja.

Odpisi naložb v pridružena podjetja se nanašajo na oblikovanje 100% popravka naložbe v družbo Unimercat, G.m.b.H. zaradi uvedbe stečaja družbe.

Pregled udeležb v čistih dobičkih in izgubah družb

Dejavnosti in družbe	Lastniški delež na dan 31.12. 2000	v %	v 000 SIT
		Čisti dobički in izgube 2000	Vključevani čisti dobički in izgube 2000
Emona Merkur, d.d.	95,89%	-1.741.803	-1.392.562
Povrtnina, d.d.	100,00%	-342.565	-342.565
Potrošnik, d.d.	50,10%	2.820	1.413
Mercator SVS, d.d.	100,00%	998.188	998.188
Mercator Dolenjska, d.d.	100,00%	161.772	161.772
Mercator Degro, d.d.	100,00%	289.300	289.300
Mercator Gorenjska, d.d.	93,38%	427.650	399.334
Mercator Goriška, d.d.	99,05%	676.221	648.908
Mercator Modna hiša, d.o.o.	100,00%	69.362	69.362
Trgoavto, d.d.	51,01%	213.663	108.989
Trgovina doma		754.608	942.139
Intermercator, G.m.b.H. Avstrija	100,00%	11.557	13.863
Mercator Pula, d.o.o.	50,00%	-195.751	-72.995
Mercator TC Sarajevo, d.o.o.	52,00%	-63.539	-33.040
Trgovina tujina		-247.733	-92.172
Skupaj trgovina		506.875	849.967
Mercator Emba, d.d.	51,19%	62.542	32.013
Eta, d.d.	74,79%	100.980	75.523
Mesnine dežele Kranjske, d.o.o.	90,56%	106.205	96.179
Pekarna Grosuplje, d.d.	51,01%	141.612	72.236
Slosad, d.o.o.	100,00%	13.517	13.517
Skupaj industrija		424.856	289.468
Mercator Agrokombinat, d.o.o.	100,00%	13.281	13.281
Mercator KG Kočevje, d.o.o.	90,94%	-94.555	-85.988
Mercator KŽK Kranj, d.o.o.	100,00%	3.848	3.848
Skupaj kmetijstvo		-77.426	-68.859
M Hotel, d.o.o.	100,00%	17.178	17.178
Mercator Sremič, d.o.o.	100,00%	-24.834	-24.834
Skupaj gostinstvo		-7.656	-7.656
Mercator Optima, d.o.o.	100,00%	36.511	36.511
Skupaj storitve		36.511	36.511
Skupaj		883.160	1.099.431

V preglednici je udeležba v dobičku družbe Mercator Goriška, d.d. zmanjšana za 20.898 tisoč SIT, kar se nanaša na amortizacijo dobrega imena. Pri družbi Intermercator, G.m.b.H. je vključen tudi neknjiženi dobiček iz leta 1999 v višini 2.306 tisoč SIT. Izguba družbe Mercator Pula, d.o.o. je knjižena v višini -72.995 tisoč SIT, za enak znesek pa je v izkazu uspeha izkazan popravek vrednosti naložbe v družbi Intermercator, G.m.b.H.

Pri družbi Emona Merkur, d.d. je udeležba v izgubi zmanjšana za 278 mio SIT, s čimer je bilo v celoti odpravljeno neknjiženo slabo ime.

Izgube v družbah Emona Merkur, d.d. in Povrtnina, d.d. so v veliki meri posledica prevrednotenja premoženja, uskladitve računovodske po-

litike s politiko Skupine Mercator ter povečanih stroškov zaradi aktivnosti prestrukturiranja.

V družbah Mercator Pula, d.o.o. in Mercator TC Sarajevo, d.o.o. je izguba posledica zagonskih stroškov ter začetka izvajanja poslovnih aktivnosti na tujih trgih.

Med kmetijskimi družbami je z izgubo poslovala družba Mercator KG Kočevje, d.o.o., kar je predvsem posledica nizkih odkupnih cen surovin ter mesa in splošnega trenda v kmetijski dejavnosti.

V primerjavi z letom 1999 je hotelska družba Mercator Sremič, d.o.o. zaključila leto 2000 z nižjo izgubo. Izguba je posledica objektivno nizkega turističnega potenciala.

Izredni prihodki

	2000	1999	1998	v 000 SIT
Prihodki iz prejšnjih let	255.777	185.349	82.681	
Izterjane odpisane terjatve iz prejšnjih let	141.727	172.433	247.471	
Odpisi obveznosti iz prejšnjih let	33.082	13.333	26.006	
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	143.113	196.164	156.403	
Prejete kazni in odškodnine	41.646	9.747	1.667	
Drugi izredni prihodki	45.767	53.006	45.976	
Odprave rezervacij	3.332	33.810	0	
Skupaj	664.444	663.842	560.204	

Večji del izrednih prihodkov se nanaša na prihodke iz prejšnjih let (38,5%), od katerih se 163.933 tisoč

SIT nanaša na naknadno prejete superrabate za leto 1999.

Izredni odhodki

	2000	1999	1998	v 000 SIT
Odhodki iz prejšnjih let	96.269	214.814	189.854	
Denarne kazni	29.866	34.201	225.282	
Izgube pri prodaji osnovnih sredstev	21.571	32.219	32.325	
Drugi izredni odhodki	689.726	521.754	8.889	
Skupaj	837.432	802.988	456.350	

Glede na leto 1999 so se izredni odhodki povečali za 4,3%, in sicer predvsem zaradi porasta drugih izrednih odhodkov, ki tudi v strukturi izrednih odhodkov predstavljajo največji delež (84,5%). Med drugimi izrednimi odhodki je 593.743 tisoč SIT dodatno vkalkuliranih stroškov za potencialno vnovčitev garancije dane Tržaški kreditni banki, d.d. Trst, iz leta 1993, s pripadajočimi obrestmi.

Čisti dobiček in akumulacija

V letu 2000 je družba realizirala čisti dobiček v višini 4.169.328 tisoč SIT, ki je v primerjavi z letom 1999 višji za 1.215.075 tisoč SIT oziroma za 41,1%. Zaradi izkoriščanja investicijskih in drugih davčnih olajšav je družba v letu 2000 obračunala davek od dobička v višini 100 tisoč SIT.

Akumulacija družbe v letu 2000, brez udeležb v poslovnih izidih odvisnih družb, znaša 5.361.340 tisoč SIT, kar je glede na leto 1999 več za 826.755 tisoč SIT.

3.2.3 Mnenje pooblaščenega revizorja

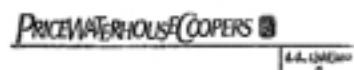
Revidirali smo bilanco stanja podjetja Poslovni sistem Mercator, d.d. z dne 31. decembra 2000 ter z njo povezana izkaz uspeha in izkaz finančnih tokov za poslovno leto, ki se je končalo na isti dan. Za naštete računovodske izkaze je odgovorno poslovodstvo podjetja. Naša odgovornost je, da izrazimo mnenje o njih.

Revidirali smo v skladu s temeljnimi revizijskimi načeli in mednarodnimi revizijskimi standardi. Po teh načelih in standardih smo bili dolžni načrtovati in izvesti revidiranje tako, da bi si pridobili razumno zagotovilo, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembnejših napačnih prikazov. V okviru revizije smo preiskali dokaze, ki podpirajo zneske in razkritja v računovodske izkazih. Ocenili smo tudi skladnost računovodskega usmeritev z računovodskimi standardi in pomembnejše metode izkazovanja vrednosti v računu.

novodskih izkazih, ki jih je uporabilo poslovodstvo, ter ovrednotili razkritja v računovodske izkazih. Prepričani smo, da je opravljena revizija dobra podlaga za mnenje o računovodske izkazih.

Po našem mnenju računovodski izkazi, našteti v prvem odstavku, v vseh pomembnih pogledih podajajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja podjetja Poslovni sistem Mercator, d.d. na dan 31. december 2000 in izidov njegovega poslovanja ter gibanja finančnih tokov v letu, ki se je končalo z navedenim datumom, v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

PricewaterhouseCoopers d.d. Ljubljana

Pooblaščena revizorka
Vida Lebar

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Vida Lebar".

Direktor
Jure Šager

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jure Šager".

Ljubljana, 25. april 2001

3.2.4 Predlog razporeditve čistega dobička poslovnega leta

Uprava ob soglasju nadzornega sveta skupščini delničarjev predlaga, da se čisti dobiček poslovnega leta 2000 v višini 4.169.327.930,54 SIT razporedi tako kot sledi:

- 962.551.200,00 SIT se nameni za izplačilo dividend delničarjem v bruto višini 300,00 SIT na delnico;
- 3.260.776.730,54 SIT čistega dobička ostane nerazporenjenega.

Zaradi razporeditve čistega dobička leta 2000 za udeležbo v dobičku se bo na podlagi določb Zakona o davku od dobička pravnih oseb davčna osnova družbe za davek od dobička v letu 2001 povečala za 2.193 mio SIT, kar ustreza znesku v letu 2000 izkoriščenih investicijskih davčnih olajšav.

3.3 Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Mercator

3.3.1 Revidirani konsolidirani računovodski izkazi

Konsolidirani izkaz stanja Skupine Mercator na dan 31.12. 2000

v 000 SIT

Vrsta sredstev / obveznosti do virov sredstev	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Sredstva			
Stalna sredstva	123.123.309	91.465.994	63.215.122
Neopredmetena dolgoročna sredstva	1.100.519	530.740	334.720
Opredmetena osnovna sredstva	119.487.105	83.726.328	56.256.619
Dolgoročne finančne naložbe	2.354.627	6.962.669	6.610.190
Popravek kapitala	181.058	246.257	13.593
Gibljiva sredstva	53.771.601	46.634.446	31.113.459
Zaloge	28.952.476	23.164.634	16.483.012
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	134.278	0	0
Kratkoročne terjatve iz poslovanja	19.439.440	16.163.889	11.099.033
Kratkoročne finančne naložbe	2.120.366	4.669.847	2.299.038
Denarna sredstva	2.776.608	2.090.753	1.091.510
Aktivne časovne razmejitve	348.433	545.323	140.866
Skupaj sredstva	176.894.910	138.100.440	94.328.581
Obveznosti do virov sredstev			
Kapital	72.877.628	62.642.401	53.843.243
- Kapital večinskega lastnika	66.647.235	57.558.236	50.428.891
- Kapital manjinskih lastnikov	6.230.393	5.084.165	3.414.352
Dolgoročne rezervacije	6.504.315	6.345.062	1.282.730
Dolgoročne obveznosti iz financiranja	25.088.964	15.528.312	5.093.245
Dolgoročne obveznosti iz poslovanja	78.279	662.534	31.128
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	36.459.317	24.656.752	15.687.029
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	33.556.196	26.586.466	17.096.324
Pasivne časovne razmejitve	2.330.211	1.678.913	1.294.882
Skupaj obveznosti do virov sredstev	176.894.910	138.100.440	94.328.581

Konsolidirani izkaz uspeha Skupine Mercator od 1.1. 2000 do 31.12. 2000

v 000 SIT

Vrsta prihodka oziroma odhodka	2000	1999	1998
Čisti prihodki iz prodaje	240.040.002	175.078.276	128.436.900
Prihodki iz prodaje proizvodov in storitev	17.251.875	13.477.184	13.905.402
Prihodki iz prodaje blaga in materiala	222.179.128	161.083.029	114.162.172
Prihodki iz usredstvenih lastnih učinkov	608.999	518.063	369.326
Stroški prodanih količin	-181.506.183	-132.616.274	-97.428.647
Proizvajalni stroški	-14.597.471	-13.781.319	-11.972.147
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-166.908.712	-118.834.955	-85.456.500
Kosmati dobiček iz prodaje	58.533.819	42.462.002	31.008.253
Stroški prodaje	-46.999.584	-31.923.327	-24.735.727
Stroški uprave	-9.637.018	-9.463.418	-5.462.832
Drugi prihodki iz poslovanja	229.973	142.707	77.678
Dobiček / izguba iz poslovanja	2.127.190	1.217.964	887.372
Prihodki iz financiranja	4.053.174	3.050.464	2624.246
Odhodki iz financiranja	-4.512.267	-2.632.757	-2.624.135
Dobiček / izguba iz rednega delovanja	1.668.097	1.635.671	887.483
Izredni prihodki	4.368.564	2.726.347	1.440.936
Izredni odhodki	-1.798.022	-1.222.341	-806.777
Celotni dobiček / izguba	4.238.639	3.139.677	1.521.642
Davek iz dobička	-64.565	-91.889	-40.588
Čisti dobiček / izguba poslovnega leta	4.174.074	3.047.788	1.481.054
Dobiček / izguba večinskega lastnika	4.008.563	2.840.402	1.359.092
Dobiček / izguba manjšinskih lastnikov	165.511	207.386	121.962
Akumulacija	12.393.128	11.157.544	6.619.298

Konsolidirani izkaz finančnih tokov Skupine Mercator od 1.1. 2000 do 31.12. 2000

v 000 SIT

Vrsta finančnih tokov	2000	1999	1998
Revalorizirano začetno stanje denarnih sredstev	2.276.830	1.174.465	739.014
Prihodki	248.691.713	180.997.794	132.579.760
Odhodki brez amortizacije	-235.912.268	-170.013.697	-126.352.031
Davki iz dobička	-64.565	-91.889	-40.588
Nepopravljeni čisti pritoki (odtoki) pri poslovni dejavnosti	14.991.710	12.066.673	6.926.155
Povečanje obveznosti iz poslovanja in pasivnih časovnih razmejitev	4.462.186	9.105.481	0
Zmanjšanje obveznosti iz poslovanja in pasivnih časovnih razmejitev	0	0	-810.065
Povečanje terjatev iz poslovanja in aktivnih časovnih razmejitev	-1.725.819	-4.615.080	-1.208.521
Povečanje zalog	-3.726.186	-5.428.913	-1.148.894
Zmanjšanje zalog	0	0	0
Popravljeni čisti pritoki (odtoki) pri poslovni dejavnosti	14.001.891	11.128.161	3.758.675
Pobotano povečanje neopredmetenih dolg. sredstev	-970.902	-536.944	-25.116
Pobotano povečanje opredmetenih osnovnih sredstev	-36.807.039	-28.519.268	-9.133.563
Pobotano povečanje dolg. finančnih naložb	0	0	-3.672.052
Pobotano zmanjšanje dolg. finančnih naložb	5.227.720	149.895	0
Pobotano zmanjšanje kratkoročnih finančnih naložb	2.965.097	0	363.061
Pobotano povečanje kratkoročnih finančnih naložb	0	-2.196.082	0
Čisti pritoki (odtoki) pri poslovni in investicijski dejavnosti	-15.583.233	-19.974.238	-8.708.995
Povečanje kapitala	573.095	1.427.652	678.301
Pobotano povečanje dolgoročnih rezervacij	0	2.811.851	120.133
Pobotano zmanjšanje dolgoročnih rezervacij	0	0	0
Pobotano povečanje dolg. obveznosti iz financiranja	8.178.632	10.047.980	1.422.486
Pobotano povečanje kratk. obveznosti iz financiranja	9.608.114	7.777.508	7.579.586
Pobotano zmanjšanje obvez. do lastnikov iz dobička	0	0	0
Končno stanje denarnih sredstev	2.776.608	2.090.753	1.091.510

3.3.2 Pojasnila k revidiranim konsolidiranim računovodskim izkazom

V konsolidirane računovodske izkaze Skupine Mercator so poleg družbe Poslovni sistem Mercator, d.d. (obvladujoča družba Skupine Mercator) vključene vse odvisne družbe, v katerih ima obvladujoča družba neposredno ali posredno večinski lastniški delež.

Zaradi aktivnosti kapitalskega povezovanja ter procesov konsolidacije znotraj skupine se je struktura Skupine Mercator v letu 2000 spremenila. V skupino so se s 1.1. 2000 vključile družbe Emona Merkur, d.d., Dolenjka, d.d., Posavje, d.d., TP Rožca, d.d., Povrtnina, d.d. in Mercator Tržni centar Sarajevo, d.d., s 1.7. 2000 pa družba Potrošnik, d.d.

Poleg vključitve novih družb v skupino pa je med letom 2000 prišlo tudi do naslednjih sprememb znotraj skupine: družbi Mercator Dolenjska, d.d. sta se pripojili družbi Dolenjka, d.d. (1.6. 2000) in Posavje, d.d. (1.7. 2000), družbi Mercator Goriška, d.d. sta se pripojili družbi Hubelj, d.d. in Grosist, d.d. (1.1. 2000), družbi Mercator Gorenjska, d.d. sta se pripojili družbi Špecerija, d.d. (1.1. 2000) in TP Rožca, d.d. (1.12. 2000), družbi Mercator SVS, d.d. so se pripojile družbe Mercator Klas, d.d. (1.1. 2000) ter Jelša, d.d. in Planika, d.d. (1.11. 2000), družbi Mercator Degro, d.d. pa se je pripojila družba Jestvina, d.d. (1.9. 2000).

Pojasnila h konsolidiranemu izkazu stanja

Neopredmetena dolgoročna sredstva

v 000 SIT

	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Dobro ime	483.959	0	0
Organizacijski stroški	71.729	73.313	83.583
Materialne pravice	274.716	233.230	33.945
Druge postavke	270.115	224.197	217.192
Skupaj	1.100.519	530.740	334.720

Dobro ime se nanaša na družbo Emona Merkur, d.d. v višini 374 mio SIT, Povrtnina, d.d. v višini 22 mio SIT, Mercator Pula, d.o.o. v višini 71 mio

SIT in Mercator Goriška, d.d. v višini 17 mio SIT. Skupina Mercator odpravlja dobro ime enakomerno časovno z 20% letno stopnjo odprave.

Opredmetena osnovna sredstva

v 000 SIT

	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Zemljišča	18.125.624	13.742.302	8.156.089
Zgradbe	81.568.964	53.066.841	34.570.352
Trgovinska oprema	10.577.753	7.724.964	5.827.535
Druga oprema	3.653.105	3.853.654	2.260.750
Osnovna čreda	262.128	256.608	265.137
Večletni nasadi	0	16.160	16.043
Druga opredmetena sredstva	206.818	176.559	124.270
Opredmetena osnovna sredstva v gradnji (izdelavi)	3.578.856	3.201.976	3.796.124
Predujmi za opredmetena osnovna sredstva	1.513.857	1.687.264	1.240.319
Skupaj	119.487.105	83.726.328	56.256.619

Dolgoročne finančne naložbe

v 000 SIT

	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Dolgoročne finančne naložbe v pridružena podjetja	504.090	5.108.866	851.561
Dolgoročne finančne naložbe v druga podjetja	1.151.376	1.423.881	5.294.224
Dolgoročno dana posojila pridruženim podjetjem	305	11.152	8.863
Dolgoročno dana posojila drugim podjetjem	698.856	418.770	455.542
Skupaj	2.354.627	6.962.669	6.610.190

Vrednost dolgoročnih finančnih naložb v pridružena podjetja se je bistveno znižala, ker je skupina v večini lanskoletno pridruženih družb v letu 2000 pridobila večinski lastniški delež.

Zaloge

Zaloge surovin, materiala in trgovskega blaga so na dan 31.12. 2000 znašale 28.952 mio SIT, kar v strukturi gibljivih sredstev predstavlja 53,8%. V primerjavi s stanjem ob začetku leta 2000 se je stanje zalog povečalo za 25,0%, kar je predvsem posledica povečanja obsega prodaje ter vključitev novih odvisnih družb v Skupino Mercator.

Kratkoročne terjatve iz poslovanja

Kratkoročne terjatve iz poslovanja so na dan 31.12. 2000 znašale 19.439 mio SIT, kar pomeni 20,3%

rast glede na stanje ob začetku leta. Njihov delež v gibljivih sredstvih je porasel za 1,5 odstotne točke. Ključni razlogi za rast kratkoročnih terjatev iz poslovanja so povečanje čistih prihodkov iz prodaje ter vključitev novih odvisnih družb v skupino.

Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe so se v primerjavi z začetkom leta 2000 znižale za 54,6%, kar je predvsem posledica padca kratkoročno danih posojil.

Popravek kapitala

Kot posledica aktivnosti kapitalskega povezovanja sta imeli odvisni družbi Mercator Gorenjska, d.d. in Mercator Emba, d.d. na dan 31.12. 2000 v lasti za 181 mio SIT lastnih delnic.

Kapital

v 000 SIT

	31.12. 2000	31.12. 1999	31.12. 1998
Osnovni kapital	34.755.047	34.174.799	33.871.865
Vplačani presežek kapitala	546.022	584.422	139.213
Rezerve	4.930.837	1.956.284	5.307.826
Dobiček / izguba prejšnjih let	50.276	6.667	-16.005.885
Revalorizacijski popravek kapitala	28.421.372	22.872.441	29.049.170
Nerazporejeni dobiček / izguba leta	4.174.074	3.047.788	1.481.054
Skupaj kapital	72.877.628	62.642.401	53.843.243
- od tega kapital večinskega lastnika	66.647.235	57.558.236	50.428.891
- od tega kapital manjšinskih lastnikov	6.230.393	5.084.165	3.414.352

Kapital manjšinskih lastnikov se je poleg revalorizacije in pripadajočega deleža čistega konsolidiranega dobička povečal tudi za manjšinski kapital novih družb skupine.

Revalorizacija dolgoročnih rezervacij je znašala 536 mio SIT.

Dolgoročne rezervacije

Stanje dolgoročnih rezervacij se je v letu 2000 povečalo za 159 mio SIT.

Dolgoročne rezervacije so se povečale za 1.554 mio SIT, in sicer iz naslova:

- povečanja slabega imena, ki je nastalo ob vključitvi novih družb v skupino, v višini 1.338 mio SIT,
- povečanja dolgoročnih rezervacij za odškodnine in garancije v višini 131 mio SIT,
- oblikovanja dolgoročnih rezervacij za velika popravila v višini 65 mio SIT ter druge namene v višini 20 mio SIT.

Dolgoročne rezervacije so se znižale za 1.916 mio SIT, in sicer iz naslova:

- črpanja dolgoročnih rezervacij za velika popravila v višini 915 mio SIT,
- črpanja dolgoročnih rezervacij za osvajanje novih trgov v višini 60 mio SIT,
- odprave slabega imena v višini 854 mio SIT,
- črpanja ostalih dolgoročnih rezervacij v višini 87 mio SIT.

Dolgoročne obveznosti iz financiranja

Dolgoročne obveznosti iz financiranja na dan 31.12. 2000 znašajo 25.089 mio SIT, kar pomeni 61,6% povišanje glede na stanje 31.12. 1999. Tolarska dolgoročna posojila predstavljajo 29,2% vseh posojil, medtem ko devizna dolgoročna posojila predstavljajo 70,8%.

Povečanje obveznosti iz financiranja je posledica najemanja dolgoročnih posojil poslovnih bank za financiranje naložb v osnovna sredstva, skladno s strateškimi usmeritvami in srednjeročnim naložbenim načrtom.

Dolgoročne obveznosti iz poslovanja

V letu 1999 znašajo dolgoročne obveznosti iz poslovanja 78 mio SIT in se predvsem nanašajo na prejeta dolgoročna blagovna posojila.

Kratkoročne obveznosti iz financiranja

Kratkoročne obveznosti iz financiranja so se v primerjavi z letom 1999 povečale za 47,9%. Največji delež kratkoročnih obveznosti iz financiranja se nanaša na kratkoročna posojila poslovnih bank, od česar se 76,1% nanaša na tolarska posojila, 23,9% pa na devizna posojila.

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja znašajo 33.556 mio SIT in so se v primerjavi z letom 1999 povečale za 26,2%. Ključni razlogi za rast so povečanje nabave trgovskega blaga ter priključitev novih odvisnih družb Skupini Mercator.

Poleg kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev trgovskega blaga in drugih dobaviteljev (88,7%),

vključujejo kratkoročne obveznosti iz poslovanja še obveznosti do zaposlenih (7,9%) in obveznosti do države (3,4%).

Izvenbilančna evidenca

Vrednost izvenbilančne evidence znaša 23.472 mio SIT, od česar se 11.095 mio SIT nanaša na dane hipoteke za zavarovanje posojil poslovnih bank, preostalo pa na blago prevzeto v konsignacijo, vrednosne bone in druge postavke.

Pojasnila h konsolidiranemu izkazu uspeha

Čisti prihodki iz prodaje

Čisti prihodki iz prodaje so se v Skupini Mercator glede na leto 1999 povečali za 37,1% in znašajo 240.040 mio SIT. Od tega se 92,6% nanaša na prihodke, ustvarjene pri prodaji blaga, preostalih 7,4% pa izvira iz prihodkov od prodaje proizvodov in storitev ter usredstvenih lastnih učinkov.

Kosmati dobiček

Kosmati dobiček iz prodaje znaša 58.534 mio SIT in je za 37,8% višji kot v preteklem letu. Večji del kosmatega dobička se nanaša na ustvarjeno razliko v ceni v višini 55.879 mio SIT, preostalih 2.655 mio SIT pa se nanaša na pokritje, ustvarjeno pri prodaji proizvodov in storitev.

Stroški po naravnih vrstah

v 000 SIT

	2000	1999	1998
Stroški prodanih količin	181.506.183	132.616.274	97.428.647
Stroški prodaje	46.999.584	31.923.327	24.735.724
Stroški uprave	9.637.018	9.463.418	5.462.832
Skupaj	238.142.785	174.003.019	127.627.206
Nabavna vrednost prodanega blaga	166.908.712	118.834.955	85.376.826
Stroški materiala	13.932.711	11.446.946	9.802.297
Stroški storitev	12.852.864	10.314.718	7.928.031
Popravki vrednosti obratnih sredstev	921.211	661.308	647.818
Stroški amortizacije	8.946.264	6.442.888	4.706.087
Oblikovane dolgoročne rezervacije	334.808	2.217.289	432.157
Stroški dela	34.274.703	23.939.533	18.412.284
Drugi stroški	939.603	496.546	602.984
Sprememba vrednosti zalog	-968.091	-351.164	-281.278
Skupaj	238.142.785	174.003.019	127.627.206

Stroški uprave in prodaje znašajo skupaj 56.637 milijonov SIT. V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta so nominalno višji za 36,8%. Stroški uprave in prodaje, zmanjšani za stroške amortizacije in oblikovanih dolgoročnih rezervacij, so se v letu 2000 nominalno povečali za 44,7%, kar je predvsem posledica priključitve novih odvisnih družb Skupini Mercator.

Stroški dela na zaposlenega iz delovnih ur so v letu 2000 višji za 0,4%. Osnovne plače so se v letu 2000 povišale za 6,2% skladno z Zakonom o načinu usklajevanja plač in o regresu za letni dopust, v katerem je določen način usklajevanja plač z rastjo življenjskih stroškov.

Prihodki iz financiranja

v 000 SIT

	2000	1999	1998
Prihodki iz udeležb v dobičku	106.024	293.953	84.184
Prihodki iz obresti	922.752	671.464	844.722
Prihodki iz cassascontov	1.941.895	1.265.693	1.169.158
Drugi prihodki financiranja	380.222	360.563	191.025
Prihodki iz tečajnih razlik	96.545	77.042	248.279
Revalorizacijski presežek	605.736	381.749	86.878
Skupaj	4.053.174	3.050.464	2.624.246

Odhodki iz financiranja

v 000 SIT

	2000	1999	1998
Odpisi dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	183.177	238.554	413.729
Odhodki za obresti	3.965.878	2.090.522	1.690.781
Odhodki za cassasconte	13.584	67.912	115.150
Odhodki iz tečajnih razlik	349.628	235.769	404.475
Revalorizacijski primanjkljaj	0	0	0
Skupaj	4.512.267	2.632.757	2.624.135

Izredni prihodki

v 000 SIT

	2000	1999	1998
Prihodki iz prejšnjih let	500.139	508.932	172.240
Izterjane odpisane terjatve iz prejšnjih let	274.653	361.799	341.287
Odpisi obveznosti iz prejšnjih let	242.372	69.611	57.695
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	932.091	661.260	404.008
Prejete kazni in odškodnine	130.653	57.371	32.812
Odprava slabega imena	853.902	445.375	222.735
Odprava drugih dolgoročnih rezervacij	916.132	390.030	0
Drugi izredni prihodki	518.622	231.969	210.159
Skupaj	4.368.564	2.726.347	1.440.936

Slabo ime pri novo kupljenih družbah izhaja predvsem iz pričakovanih bodočih izgub družb, ki samostojno ne bi uspele dolgoročno preživeti na slovenskem trgu zaradi neugodnih nabavnih in drugih po-

gojev. Skupina Mercator odpravlja v konsolidiranih računovodskih izkazih izkazano slabo ime enakomerno časovno z 20%-letno stopnjo odprave.

Izredni odhodki

v 000 SIT

	2000	1999	1998
Odhodki iz prejšnjih let	327.221	333.209	158.097
Denarne kazni	27.926	17.734	14.243
Izgube pri prodaji osnovnih sredstev	429.304	216.534	361.123
Drugi izredni odhodki	1.013.571	654.864	273.314
Skupaj	1.798.022	1.222.341	806.777

Večji del drugih izrednih odhodkov (594 mio SIT) se nanaša na oblikovanje kratkoročnih razmejitev zaradi zahtevka za vnovčitev danega poroštva Tržaški kreditni banki, d.d., Trst iz leta 1993, s pripadajočimi zamudnimi obrestmi.

efektivno davčno stopnjo. Efektivna davčna stopnja je nizka zaradi izkorisčanja investicijskih in drugih davčnih olajšav v večini družb Skupine Mercator.

Davek na dobiček

Skupina Mercator je v letu 2000 obračunala 65 mio SIT davka od dobička, kar predstavlja 1,5%

Konsolidirani čisti dobiček

Čisti dobiček Skupine Mercator za leto 2000 znaša 4.174 mio SIT, od katerega 4.009 mio SIT pripada večinskemu lastniku, družbi Poslovni sistem Mercator, d.d..

3.3.3 Mnenje pooblaščenega revizorja

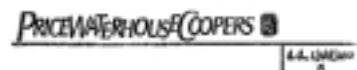
Revidirali smo bilanco stanja skupine podjetij Poslovni sistem Mercator, d.d. z dne 31. decembra 2000 ter z njo povezana izkaz uspeha in izkaz finančnih tokov za poslovno leto, ki se je končalo na isti dan. Za naštete računovodske izkaze je odgovorno poslovodstvo podjetja. Naša odgovornost je, da izrazimo mnenje o njih.

Revidirali smo v skladu s temeljnimi revizijskimi načeli in mednarodnimi revizijskimi standardi. Po teh načelih in standardih smo bili dolžni načrtovati in izvesti revidiranje tako, da bi si pridobili razumno zagotovilo, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembnejših napacnih prikazov. V okviru revizije smo preiskali dokaze, ki podpirajo zneske in razkritja v računovodskih izkazih. Ocenili smo tudi skladnost

računovodskih usmeritev z računovodskimi standardi in pomembnejše metode izkazovanja vrednosti v računovodskih izkazih, ki jih je uporabilo poslovodstvo, ter ovrednotili razkritja v računovodskih izkazih. Prepričani smo, da je opravljena revizija dobra podlaga za mnenje o računovodskih izkazih.

Po našem mnenju skupinski računovodski izkazi, našteti v prvem odstavku, v vseh pomembnih pogledih podajajo resnično in pošteno sliko finančnega stanja skupine podjetij Poslovni sistem Mercator, d.d. na dan 31. december 2000 in izidov njihovega poslovanja ter gibanja finančnih tokov v letu, ki se je končalo z navedenim datumom, v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi.

PricewaterhouseCoopers d.d. Ljubljana

Pooblaščena revizorka
Vida Lebar

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Vida Lebar".

Direktor
Jure Šager

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Jure Šager".

Ljubljana, 25. april 2001

Poslovni sistem Mercator d.d.
Dunajska cesta 107, 1113 Ljubljana
predsednik uprave: Zoran Janković
tel.: (01) 56-01-000

Mercator Letno poročilo 2000

E-pošta: info@mercator.si internet naslov: www.mercator.si

Trgovina	Industrija	Kmetijstvo	Gostinstvo in hotelirstvo
Emona Merkur, d.d. Šmartinska 130, 1000 Ljubljana generalni direktor: Aleš Čerin tel.: (01) 56-01-000	Mercator Pula, d.o.o. Štjanska cesta 1 52100 Pula, Hrvaška predsednik uprave: Petar Ivanović tel.: 00 385 52 377-432	Mesnine dežele Kranjske, d.o.o. Mesarska 1, 1000 Ljubljana direktor: Anton Zorc tel.: (01) 23-43-282	Mercator KG Kočevje, d.o.o. Kolodvorska 23, 1330 Kočevje direktor: Alojz Vidic tel.: (01) 89-54-289
Potrošnik, d.d. Celje Kocenova 2a, 3000 Celje direktor: Darko Zupanc tel.: (03) 548-44-10	Mercator Tržni centar Sarajevo, d.o.o. Ložionička 16 71000 Sarajevo, BIH direktor: Mensud Lagumđija tel.: 00 387 33 654-829	Eta, d.d. Kajuhova pot 4, 1240 Kamnik direktor: Alojz Franc tel.: (01) 83-08-404	Mercator KŽK Kmetijstvo Kranj, d.o.o. Begunjska 5, 4000 Kranj direktor: Janez Tavčar tel.: (04) 20-15-501
Povrtnina, d.d. Tržaška cesta 33, 2000 Maribor direktor: Jože Brankovič tel.: (02) 333-50-50	Trgoavto, d.d. Pristaniška 43/a, 6000 Koper direktor: Bruno Miklavec tel.: (05) 66-36-300	Pekarna Grosuplje, d.d. Gasilska 2, 1290 Grosuplje direktor: Štefan Plankar tel.: (01) 78-66-903	Mercator Agrokombinat, d.o.o. Cesta krških žrtev 145 8270 Krško direktor: Jože Žabkar tel.: (07) 49-25-930
Mercator SVS, d.d. Rogoznička 8, 2250 Ptuj predsednik uprave: Stanislav Brodnjak tel.: (02) 78-07-250	Mercator Modna hiša, d.o.o. Partizanska 3-5, 2000 Maribor direktor: Jožef Šilec tel.: (02) 23-45-442	Slosad, d.o.o. Bohova 8 2311 Hoče pri Mariboru direktor: Jurij Pavlič tel.: (02) 61-81-466	Mercator Optima, d.o.o. Dunajska 105, 1000 Ljubljana direktor: Primož Goslar tel.: (01) 56-01-900
Mercator Dolenjska, d.d. Livada 8, 8000 Novo mesto predsednik uprave: Stanislav Hribar tel.: (07) 37-30-717	Intermercator, G.m.b.H. Bahnhofstr. 38. b/V. A - 9021 Klagenfurt/Celovec direktor: Stanislav Kavkler tel.: 00 43 463 516-262		
Mercator Degro, d.d. Obala 144, 6320 Portorož predsednik uprave: Boris Požar tel.: (05) 67-16-601			
Mercator Gorenjska, d.d. Kidričeva 54, 4220 Škofja Loka predsednik uprave: Ludvik Leben tel.: (04) 51-10-102			
Mercator Goriška, d.d. Gregorčičeva 19 5000 Nova Gorica predsednik uprave: Silvan Makuc tel.: (05) 33-43-000			

Storitve

